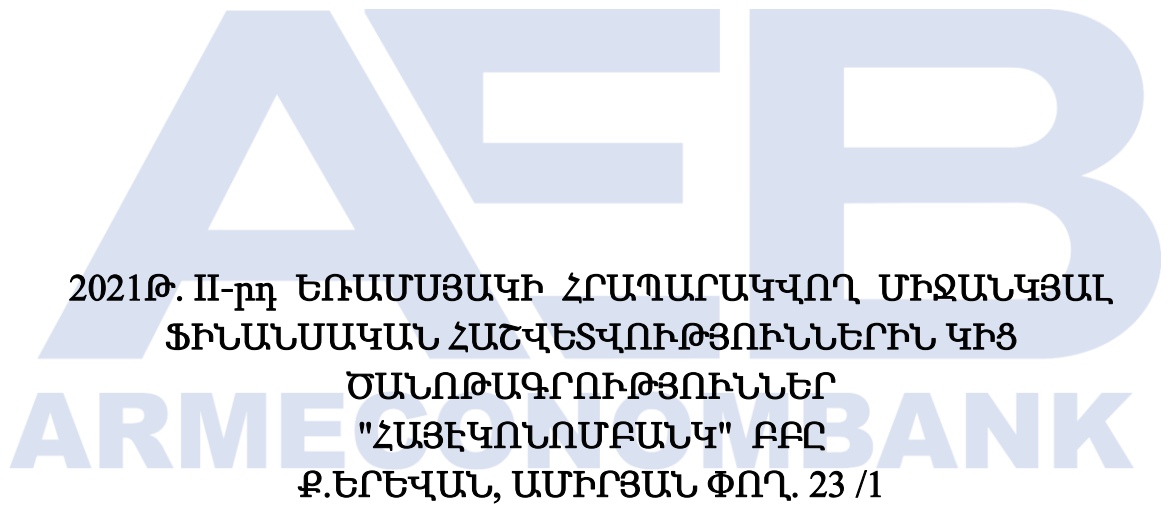

Հայաստանի Հանրապետության
կենտրոնական բանկի խորհրդի 2007
թվականի հուլիսի 10-ի թիվ 205 Ն
որոշմամբ հաստատված հավելված 5

Ծանոթագրություն 1. "Իրավական դաշտ և կորպորատիվ կառավարում"

Իրավական դաշտ.

"ՀԱՅԷԿՈՆՈՍԲԱՆԿ" ԲԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնվել է 1991 թվականին ԽՍՀՄ Բնակարկային հայկական Հանրապետական բանկի (1991-1993թթ. "Հայպետարբանկ" ՓԲԸ) հիման վրա և 1995թ. վերակազմավորվել է որպես բաց բաժնետիրական ընկերության՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գրանցվել է ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N 1 արտոնագրային համարով:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը և թվով 30 մասնաճյուղերը գտնվում են Երևանում, 22 մասնաճյուղերը՝ ՀՀ տարբեր մարզերում և 1 մասնաճյուղ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ք.Երևան, Ամիրյան 23/1:

Բանկի հիմնական գործունեությունը.

Հանդիսանալով ունիվերսալ ֆինանսավարկային կառույց՝ "ՀԱՅԷԿՈՆՈՍԲԱՆԿ" ԲԲԸ իր հաճախորդներին առաջարկում է բանկային ծառայությունների ընդգրկում փաթեթ: Բանկի ակտիվային գործառնությունների գերակշռող մասը բաժին է ընկնում վարկային գործունեությանը: Բանկը վարկավորում է երկրի տնտեսության համարյա բոլոր ճյուղերը՝ պայմանավորված ներկայացվող ծրագրի ռիսկայնությամբ և հեռանկարով: Բանկն ակտիվ գործունեություն է ծավալել միջազգային վարկավորման ծրագրերով վարկավորման ուղղությամբ: Բանկը տրամադրում է ինչպես առևտրային, այնպես էլ սպառողական, հիփոթեքային վարկեր:

Գործարար միջավայրը

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացրած գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ, կենտրոնացված տնտեսական հենքով և միջազգային տնտեսական ճգնաժամի ազդեցությամբ:

Միջազգային տնտեսական ճգնաժամը հանգեցրեց ՀՀ համախառն ներքին արդյունքի, ինչպես նաև արտերկրից դրամային փոխանցումների կրճատմանը, ինչից Հայաստանի տնտեսությունը գտնվում է մեծ կախման մեջ:

Գորպորատիվ կառավարում

Բանկի կառավարման մարմիններն են՝ Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը՝ որպես բանկի կառավարման բարձրագույն մարմին, Բանկի Խորհուրդը, Բանկի Վարչությունը և Գործադիր տնօրենը:

Բանկի խորհրդի կառուցվածքը և կազմը

Բանկի Խորհրդի նախագահ

Ս. Սուքիասյան

Բանկի Խորհրդի անդամներ

Ռուբեն Հայրապետյան

Արամ Մելիքյան

Լուիզա Պետրոսյան

Վահագն Խաչատրյան

Հրանտ Սուվարյան

Պեր Ֆիշեր

Բանկի տնօրինության կառուցվածքը և կազմը

Գործադիր տնօրեն Ա. Խաչատրյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Ռ. Բադալյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Օ. Զիչյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Ա. Առաքելյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Ա. Մանրիկյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Ա. Փիլոսյան

Գլխավոր հաշվապահ՝ Մ. Պողոսյան

Ռազմավարության և ռիսկերի կառավարման վարչության պետ՝ Հ. Ավետիսյան

Իրավաբանական վարչության պետ՝ Վ. Ջհանգիրյան

Բանկի սեփականության կառուցվածքը և բաժնետերերի/մասնակիցների քանակը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում

Բանկի կանոնադրական կապիտալը 30.06.2021թ. դրությամբ կազմում է 26,107,555 հազ. ՀՀ դրամ: Այն ներառում է 1,897,938 սովորական բաժնետոմս, յուրաքանչյուրը 10,400 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով և 424,600 արտոնյալ բաժնետոմս, յուրաքանչյուրը 15,000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

Նշանակալից մասնակիցներ

Սուքիասյան Մարիբեկ Ալբերտի	27.95%
Սուքիասյան Խաչատուր Ալբերտի	15.90%
Սուքիասյան Էդուարդ Ալբերտի	10.59%
Սուքիասյան Ռոբերտ Ալբերտի	17.41%

Բանկի ղեկավարների վարձատրության քաղաքականությունը

Բանկում ղեկավարների վարձատրության հատուկ քաղաքականություն չի կիրառվում: Ղեկավար անձանց վարձատրությունը կատարվում է խորհրդի կողմից հաստատված հաստիքացուցակի հիման վրա:

Բանկի արտաքին աուդիտին վճարները

Բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձը հաստատվում է Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի կողմից՝ Բանկի խորհրդի ներկայացմամբ, իսկ արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի վարձատրության չափը հաստատվում է Բանկի խորհրդի կողմից:

Ծանոթագրություն 2. "Հաշվապահական քաղաքականությունը"

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը և ներկայացումը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում և ներկայացվում են համաձայն ՀՀ օրենսդրության և ենթաօրենսդրական ակտերի՝ Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտերի և վերջինի պատրաստման և ներկայացման սկզբունքների, ստանդարտների կիրառման ուղեցույցների և ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից ընդունված իրավական ակտերի: Ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացվում են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ: Ֆինանսական հաշվետվությունների առումով հաշվետու տարի է համարվում հունվարի 1-ից դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ ընկած ժամանակահատվածը:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների, ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի ակտիվների համար, բացառությամբ այն ակտիվների, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, ինչպես նաև ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են պատմական արժեքով:

Բանկում ֆինանսական հաշվետվությունները (բացառությամբ դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության) պատրաստվում են հաշվեգրման սկզբունքին համապատասխան:

Եկամուտների և ծախսերի հիմնական տեսակների ճանաչումը

Տոկոսային եկամուտներն ու ծախսերը բոլոր տոկոսաբեր ֆինանսական գործիքների համար, բացառությամբ շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող գործիքների, ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես "տոկոսային եկամուտ" և "տոկոսային ծախս" օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Օվերդրաֆտների, օվերնայթների, վարկային գծերի, թղթակցային հաշիվների, բանկային հաշիվների, ցպահանջ ավանդների դիմաց տոկոսների հաշվեգրումն իրականացվում է գծային եղանակով, եթե Բանկը չի կարող կանխատեսել այդ ակտիվների ապագա դրամական հոսքերը: Արժեգրկված վարկերի տոկոսների հաշվեգրումը չի դադարեցվում: Եթե ֆինանսական ակտիվի կամ նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների խմբի հաշվեկշռային արժեքը նվազում է արժեգրկումից կորուստների պատճառով, տոկոսային եկամուտը շարունակում է ճանաչվել՝ կիրառելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը՝ նոր հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Բանկի տույժերի և տուգանքների գծով ստացվելիք գումարները հաշվեգրվում են եկամուտներին յուրաքանչյուր օր: Հաշվեգրվող գումարի չափի հաշվարկման համար հիմք են հանդիսանում համապատասխան պայմանագրերը:

Բանկի կողմից տույժերի և տուգանքների գծով վճարվելիք գումարները ծախս են ճանաչվում յուրաքանչյուր օր՝ հիմք ընդունելով համապատասխան պայմանագիրը:

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Այլ եկամուտներն ու ծախսերը, մասնավորապես՝ վարձավճարները, գովազդային, շենքի պահպանման, տեխնիկական սպասարկման պարտավորությունները, ինչպես նաև փոխադրամիջոցների օգտագործած վառելիքի ծախսային պարտավորությունները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում արտացոլվում են հաշվեգրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում՝ հիմք ընդունելով համապատասխան պայմանագիրը կամ նախորդ ժամանակաշրջանի վճարումները: Ընդ որում, ոչ տոկոսային ծախսերի գծով, հաշվեգրումները ամսական մինչև 10,000 դրամ կազմելու դեպքում կատարվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը, իսկ 10,000 դրամից ավելի դեպքում՝ օրական: Բանկը աշխատակիցների արձակուրդային վճարների գծով ծախսերի կուտակումը կատարում է յուրաքանչյուր օր:

Հիմնական միջոցների (այդ թվում՝ ֆինանսական վարձակալությամբ ստացված), վարձակալված հիմնական միջոցներին ուղղված կապիտալ ներդրումների և ոչ նյութական ակտիվների գծով ամորտիզացիոն հատկացումներն սույն Քաղաքականությամբ սահմանված չափերով իրականացվում են յուրաքանչյուր օր և ճշգրտվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը: Շահագործումից դուրս հիմնական միջոցների գծով ամորտիզացիոն հատկացումները Բանկի վարչության կողմից սահմանված չափերով իրականացվում են յուրաքանչյուր օր և ճշգրտվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը:

Շահաբաժինները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցվում են հաշվեգրման սկզբունքի համաձայն՝ դրանց հայտարարման պահին:

Արտարժույթային գործառնությունների հաշվառում

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերագնահատվում են՝ կիրառելով ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակվող հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ միջին փոխարժեքը: Արտարժույթային գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես եկամուտ կամ ծախս: Արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք ներկայացված են սկզբնական արժեքով, փոխարկվում են դրամի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքներով:

Արտարժույթի առքի և վաճառքի փոխարժեքները սահմանվում են հաշվի առնելով ՀՀ միջբանկային շուկայում ձևավորված փոխարժեքների մեծությունը, առաջարկի և պահանջարկի ծավալները ՀՀ տարածքում, այլ գործոններ (շուկայի ուսումնասիրության հիման վրա կատարված կանխատեսումներ, ֆորս-մաժորային պայմաններ և այլն): Արտարժույթի փոխարժեքները սահմանելիս նշված գործոններից բացի, հիմք են

ընդունվում նաև տվյալ պահին արտարժույթի միջազգային շուկայում ձևավորված այլ համակարգերում արտացոլված փոխարժեքները:

Հարկային հաշվառում

Շահութահարկի, ավելացված արժեքի հարկի, եկամտային հարկի, անշարժ գույքի հարկի և փոխադրամիջոցների գույքահարկի, պարտադիր կուտակային կենսաթոշակային վճարումների գծով հաշվառումը տարվում է ՀՀ հարկային օրենսգրքին համապատասխան:

Հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Ընթացիկ շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված պահանջներին համաձայն՝ յուրաքանչյուր օրվա համար հաշվեգրվում է շահութահարկի պարտավորությունը հարկային շահույթի նկատմամբ (հաշվի առած "Հարկային օրենսգրքի" համաձայն եկամուտներից չնվազեցվող ծախսերը) և յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրվա դրությամբ այն ճշգրտվում է:

Հետաձգված հարկերը, եթե առկա են այդպիսիք, առաջանում են ակտիվի կամ պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և դրա հարկային բազայի միջև եղած ժամանակավոր տարբերություններից: Ակտիվի կամ պարտավորության հարկային բազան դա գումար է, որը հարկային նպատակներով վերագրվում է այդ ակտիվին կամ պարտավորությանը: Ժամանակավոր տարբերությունների հետևանքով առաջացած հետաձգված հարկային պարտավորությունների գծով, եթե առկա են այդպիսիք, մասհանումները կատարվում են ամբողջությամբ: Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են այն չափով, որքանով որ հավանական է տվյալ ակտիվների իրացումը: Հետաձգված հարկը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում: Հետաձգված հարկը ճանաչվում է յուրաքանչյուր եռամսյակի վերջին աշխատանքային օրը:

Շահութահարկի գծով հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են, երբ Բանկը՝

- ունի ճանաչված ընթացիկ հարկային ակտիվների և պարտավորությունների գումարների հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք.
- մտադիր է կամ հաշվարկն իրականացնել զուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ.
- հետաձգված հարկային ակտիվը և հետաձգված հարկային պարտավորությունը վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից յուրաքանչյուր ապագա ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում ակնկալվում է հետաձգված հարկային պարտավորությունների և ակտիվների զգալի գումարների մարում կամ փոխհատուցում:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Բանկի կանխիկ դրամական միջոցների փաստացի ներհոսքի (մուտքագրումը) և կամ արտահոսքի (ելքագրումը) ձևակերպումը կատարվում է արժույթների անվանական արժեքով, Բանկի կողմից ընդունված դրամարկղային գործառնությունները կանոնակարգող կարգով, ինչպես նաև այլ կարգերով և իրավական ակտերով նախատեսված և պատշաճորեն կազմված վճարահաշվարկային փաստաթղթերի հիման վրա:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը կազմվում է անուղղակի մեթոդով:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ կենտրոնական բանկում պահվող միջոցներից (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների) և այլ բանկերում հաշիվներից, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկ կարճ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի:

Ֆինանսական գործիքներ

ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ» ստանդարտն ուժի մեջ է մտել 2018թ. հունվարի 1-ին և կիրառելի է այդ ամսաթվից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Բանկը կիրառել է նոր ստանդարտը՝ ճանաչելով անցման կուտակային ազդեցությունը հաշվետու տարվա սկզբի չբաշխված շահույթում և առանց համեմատական տեղեկատվությունը վերահաշվարկելու: Ճանաչում.:

Բանկը ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունն իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր կերպով գնումները կամ վաճառքները հաշվառվում են գործարքի ամսաթվի դրությամբ:

Դասակարգում և չափում.

ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն բոլոր պարտքային ֆինանսական ակտիվները, որոնք չեն համապատասխանում բացառապես հիմնական գումարի և տոկոսների վճարման չափանիշին, սկզբնական ճանաչման ժամանակ դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող: Բացառապես հիմնական գումարի և տոկոսների վճարման չափանիշին համապատասխանող պարտքային ֆինանսական ակտիվների համար սկզբնական ճանաչման ժամանակ դասակարգումն որոշվում է բիզնես մոդելի հիման վրա, որի համաձայն այդ գործիքները կառավարվում են .

գործիքները, որոնք պահվում են պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերը ստանալու նպատակով, չափվում են ամորտիզացված արժեքով,

գործիքները, որոնք պահվում են պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերը ստանալու և վաճառքի նպատակով, չափվում են իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով,

այլ նպատակով պահվող գործիքները, ներառյալ առևտրային ֆինանսական ակտիվները, գնահատվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ բաժնային ֆինանսական ակտիվները պետք է դասակարգվեն որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ որոշում է կայացվել, առանց հետագայում վերանայելու

իրավունքի, դրանք դասակարգել որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող: Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող բաժնային գործիքներից ողջ իրացված և չիրացված շահույթն ու վնասը, բացառությամբ շահաբաժինների, ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում, առանց շահույթում կամ վնասում հետագա վերադասակարգման:

Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են, որպես հետագայում ամորտիզացված արժեքով չափվող՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, բացառությամբ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող դասակարգված ֆինանսական պարտավորությունների:

Այն ակտիվները, որոնք մինչև ստանդարտի ընդունվելը չափվել են իրական արժեքով, ստանդարտի կիրառումից հետո շարունակվել են չափվել իրական արժեքով:

Պարտքային արժեթղթերը, որոնք 31.12.2017թ. դրությամբ դասակարգված են եղել որպես վաճառքի համար մատչելի, ՖՀՄՍ 9-ով կդասակարգվեն իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող, քանի որ Բանկը ակնկալում է ոչ միայն այդ ակտիվները պահել պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքագրելու համար, այլ նաև համեմատաբար հաճախակիորեն իրականացնել էական գումարով վաճառքներ:

Բանկը կարող է արժեթղթերի պորտֆելի մի մասը Բանկի Վարչության որոշման հիման վրա դասակարգել որպես ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ:

Քանի որ վարկերը բավարարել են բացառապես մայր գումարի և տոկոսների վճարման չափանիշին, դրանք նոր ստանդարտի կիրառումից հետո կշարունակվեն չափվել ամորտիզացված արժեքով:

Հետագա չափման հետևանքով առաջացած շահույթ և վնաս.

Ֆինանսական ակտիվներից առաջացած շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է հետևյալ կերպ.

իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքի գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, դրանց տոկոսագումարները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,

իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է կապիտալում՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում, մինչև որ նշված ակտիվն ապաճանաչվում է և այդ պահին կուտակված շահույթը կամ վնասը, որը նախկինում ճանաչվել էր կապիտալում, ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, երբ ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունն ապաճանաչվում է կամ արժեզրկվում է, ինչպես նաև ամորտիզացիայի հաշվարկի ընթացքում:

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը կամ երբ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, կամ որում Բանկը չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը: Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ պայմանագրային պարտականությունները

կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները ներառում են սվոպերը, ֆորվարդները, ֆյուչերսները, օպցիոնները: Ածանցյալ գործիքների սկզբնական ճանաչումն իրականացվում է ածանցյալ պայմանագրի կնքման օրը գործող իրական արժեքով: Հետագայում ածանցյալ գործիքները վերաչափվում են իրական արժեքով: Բոլոր ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ՝ դրական իրական արժեքի դեպքում, և որպես պարտավորություն՝ բացասական իրական արժեքի դեպքում: Ածանցյալ գործիքների իրական արժեքի փոփոխությունները ճանաչվում են անմիջապես շահույթում կամ վնասում:

Հետգնման պայմանագրեր

Հետգնման պայմանագրերը Բանկի կողմից օգտագործվում են իր առևտրային գործունեության և դրամական միջոցների ընթացիկ կառավարման շրջանակներում: Նշված պայմանագրերը հաշվառվում են որպես ֆինանսական գործառնություններ:

Հետգնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ, որի դեպքում արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի հաշվետվությունում, իսկ այդ պայմանագրերով ստացված միջոցները գրանցվում են պարտավորություններ այլ բանկերի նկատմամբ կամ պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ հոդվածներում:

Հետգնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես առևտրական նպատակներով պահվող կամ վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր, իսկ այդ պայմանագրերով ստացված միջոցները գրանցվում են պարտավորություններ այլ բանկերի նկատմամբ կամ պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ հոդվածներում:

Հետգնման պայմանագրով ձեռքբերված արժեթղթերի դիմաց տրամադրված գումարները գրանցվում են պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրամադրված վարկեր և փոխատվություններ հոդվածներում:

Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեգրվում են համապատասխան հետգնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում:

Վարձակալություն

Վարձակալության պայմանագրով որոշակի փոխհատուցման դիմաց վարձակալին է փոխանցվում ակտիվի օգտագործման իրավունքը համաձայնեցված ժամկետի ընթացքում:

Բանկի կողմից հաշվառումն իրականացվում է համաձայն ՖՀՄՍ 16-ի:

Բանկը վարձակալության ժամկետի սկզբում ճանաչում է օգտագործման իրավունքով ստացված ակտիվը և ապագա վարձավճարների գծով համապատասխան պարտավորությունը հաշվեկշռում (բացառություն են կազմում կարճաժամկետ վարձակալությունը և ցածրարժեք ակտիվների վարձակալությունը):

Օգտագործման իրավունքով ակտիվը սկզբնապես չափվում է սկզբնական արժեքով, որն իր մեջ ներառում է՝

վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական արժեքը,

արդեն կատարված վճարումները՝ նվազեցնելով ստացված գեղչերը, վարձակալի կողմից իրականացված գործարքի գծով սկզբնական ուղղակի ծախսումները, ակտիվի ապատեղակայման, տեղափոխման, վերականգնման աշխատանքների հետ կապված ծախսումները:

Օգտագործման իրավունքով ստացված ակտիվի սկզբնական արժեքի մեջ չեն ներառվում վարձակալված ակտիվի բարելավման գծով ծախսումները:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը սկզբնապես չափվում է այդ ամսաթվի դրությամբ չվճարված ապագա վարձակալական վճարների ներկա արժեքով՝ կիրառելով վարձակալի կողմից լրացուցիչ փոխառու միջոցներ ներգրավելու միջին տոկոսադրույքը:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը հավասար է հետևյալ բաղադրիչների հանրագումարի ներկա արժեքին՝

ֆիքսված վճարումներ վարձակալության ժամկետում,

ինդեքսից կամ գործակցից կախված փոփոխական վճարումներ վարձակալության ժամկետում,

երաշխավորված մնացորդային արժեք կամ ձեռքբերման սպասվող գին, եթե կա նման օպցիա և դրա իրագործումը գրեթե հաստատ է,

վաղաժամկետ դադարեցման տույժ, եթե դա հաշվի է առնվել վարձակալության ժամկետը որոշելիս:

Սկզբնական ճանաչումից հետո օգտագործման իրավունքով ստացված ակտիվը պետք է չափվի սկզբնական արժեքով՝

նվազեցնելով կուտակված մաշվածությունը, որը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի վարձակալության ժամկետի ընթացքում,

ձգբոլորով պայմանագրային պարտավորությունների վերանայումից առաջացած տարբերությունների չափով:

Վարձակալության մեկնարկից հետո վարձակալության գծով պարտավորությունը չափվում է՝ ավելացնելով հաշվեկշռային արժեքը՝ վարձակալության գծով պարտավորության տոկոսի արտացոլման համար,

նվազեցնելով հաշվեկշռային արժեքը՝ վճարված վարձակալական վճարների արտացոլման համար,

վերագնահատելով հաշվեկշռային արժեքը՝ պայմանագրային պայմանների փոփոխության արտացոլման համար:

Ստանդարտի ընդունումը հանգեցրել է Բանկի կողմից նախկին բոլոր գործառնական վարձակալությունների հետ կապված (բացառությամբ որպես ցածրարժեք դասակարգված կամ 12 ամսից պակաս մնացորդային վարձակալության ժամկետ ունեցող) օգտագործման իրավունքով ակտիվների և դրա հետ կապված վարձակալության գծով պարտավորությունների ճանաչմանը:

Նոր ստանդարտը կիրառվել է՝ օգտագործելով առաջընթաց մոտեցումը: Բանկը որոշել է օգտագործման իրավունքով ակտիվի արժեքի մեջ չներառել նախնական ուղղակի ծախսումները այն գործառնական վարձակալության պայմանագրերի համար, որոնք գործել են ՖՀՄՄ 16-ի սկզբնական կիրառման ամսաթվին (2019 թվականի հունվարի 1-ին): Այս ամսաթվի դրությամբ օգտագործման իրավունքով ակտիվները Բանկը չափում է մնացորդային վարձակալական վճարների ներկա արժեքով, որը գեղչված է՝ օգտագործելով սկզբնական կիրառման ամսաթվի դրությամբ լրացուցիչ փոխառու միջոցների ներգրավման տոկոսադրույքը՝ բացառելով ցանկացած կանխավճարային կամ հաշվեգրված վարձակալության վճարները, որոնք գոյություն ունեն անցման ամսաթվին:

Ֆինանսական ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստ

Բանկը ակտիվների դասակարգումը և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորումը իրականացնում է ՀՀ օրենսդրության պահանջների համաձայն և Բանկի խորհրդի կողմից հաստատված "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ վարկերի և դեբիտորական պարտքերի դասակարգման և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորման" կանոնակարգով:

Հրապարակվող ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ժամանակ կատարվում են պահուստների ճշգրտումներ համաձայն ՖՀՄՄ-ների:

ՖՀՄՄ 9-ի համաձայն՝

Վարկային պորտֆելի պահուստի ձևավորումը ենթադրում է վարկային ռիսկի գնահատում՝ վարկային պորտֆելի ենթապորտֆելների ժամանակային շարքերի վարքագծի և դրանց վրա ազդող մակրոտնտեսական գործոնների հիման վրա: Գնահատականների տրման համար կիրառվում է "staging" (վարկերի դասակարգումը ըստ ժամկետանց օրերի):

Յուրաքանչյուր ենթապորտֆելի պահուստի չափը որոշվում է հետևյալ բանաձևի միջոցով՝

$$\text{ՊԱՀՈՒՍ} = \text{ՄՆԱՑՈՐԴ} * \text{EAD} * \text{PD} * \text{LGD}$$

որտեղ՝

ՄՆԱՑՈՐԴ - տվյալ վարկային ենթապորտֆելի մնացորդային գումարը,

EAD – (exposure-at-default) գործակից, որի միջոցով ճշգրտվում է ենթապորտֆելի մնացորդային արժեքը,

PD – (probability of default) հավանականություն, թե տվյալ ենթապորտֆելի որ մասն է հակված դեֆոլտի, որտեղ դեֆոլտը համարժեք է 90+ օր ժամկետանց օրերին,

LGD – (loss-given-default) վնասի բերված արժեք՝ ըստ էֆֆեկտիվ տոկոսադրույքի, երբ վարկը դառնում է դեֆոլտ:

Հաշվարկվում են EAD30 և EAD90 գործակիցներ համապատասխանաբար Stage 1 և Stage 2 դասում գտնվող վարկերի համար՝ ըստ առանձնացված ենթապորտֆելների:

Վարկերի պահուստի գնահատականի հաշվարկման համար առանձնացվում են PD12Month և PDLifetime համապատասխանաբար Stage 1 և Stage 2 դասում գտնվող վարկերի համար:

Պետական պարտատոմսերի պորտֆելի պահուստի ձևավորումը կատարվում է հաշվի առնելով Moody's վարկանշային գործակալության կողմից Հայաստանին տրված PD և LGD գործակիցները:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ հաշվառվում են սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով)՝ ՀՀ դրամով: Արտարժույթով ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները գրանցվում են ձեռք բերման օրվա դրությամբ ՀՀ կենտրոնական

բանկի կողմից հրապարակվող միջին փոխարժեքով և հետագայում՝ փոխարժեքի փոփոխման դեպքում չեն վերագնահատվում:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվների սկզբնական արժեքը որոշվում է համաձայն ՖՀՄՍ 38-ի "Ոչ նյութական ակտիվ"՝ ակտիվի մշակման փուլում, եթե հնարավոր է ցուցադրել ներստեղծված ակտիվի համապատասխանությունը ՖՀՄՍ-ով առաջադրված պայմաններին: Ներստեղծված համակարգչային ծրագրերի սկզբնական արժեքը որոշվում է ակտիվի ճանաչման չափանիշներին համապատասխան:

Ոչ նյութական ակտիվի միավորի վերագրումը ՀՀ տարածքում գործող բանկերի հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանով և հաշվային պլանի կիրառման հրահանգով սահմանված այս կամ այն դասին (օրինակ՝ համակարգչային ծրագրեր, լիցենզիաներ և վստահագրեր, հեղինակային իրավունքներ և այլն) իրականացվում է Գլխավոր հաշվապահի մեթոդական ցուցումների հիման վրա՝ ելնելով տվյալ միավորի օգտագործման նշանակությունից և նպատակից:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվի սկզբնական արժեքը ներառում է ՖՀՄՍ-ով սահմանված ծախսերը: Ընդ որում, սկզբնական արժեքում կարող են ներառվել միայն այն ծախսումները, որոնք կատարվել են այն հաշվետու եռամսյակում, որի ընթացքում ճանաչվում է տվյալ ակտիվը:

Ոչ նյութական ակտիվի վրա կատարված հետագա ծախսումները, որոնք համաձայն ՖՀՄՍ-ի պահանջների կարող են ավելացվել ոչ նյութական ակտիվի արժեքին, հաշվառվում են որպես կապիտալ ներդրումներ և ավելացվում են տվյալ ակտիվի արժեքին Բանկի Վարչության որոշմամբ:

Ոչ նյութական ակտիվների յուրաքանչյուր միավորի ամուրտիզացիայի ժամկետը որոշում է Բանկը՝ ելնելով ՖՀՄՍ-ով սահմանված չափանիշներից: Մասնավորապես, ներստեղծված համակարգչային ծրագրերի ամուրտիզացիայի ժամկետը որոշելու համար հաշվի է առնվում շուկայում տվյալ պահին առկա նմանատիպ նպատակային նշանակություն ունեցող ծրագրերի օգտակար ծառայության ժամկետի մասին տեղեկատվությունը, Բանկում նախկինում գործող նմանատիպ ծրագրերի փաստացի օգտակար ծառայության ժամկետը, ՖՀՄՍ-ով նախատեսված այլ չափանիշներ:

Ոչ նյութական ակտիվների ամուրտիզացիայի գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար Բանկը կիրառում է ամուրտիզացիայի հաշվարկման գծային մեթոդը:

Ոչ նյութական ակտիվների ամուրտիզացիայի ժամանակաշրջանը և ամուրտիզացիայի հաշվարկման մեթոդը սահմանվում է ՖՀՄՍ-ի համաձայն, կնքված պայմանագրի գործողության ժամկետում, իսկ այդ ժամկետի բացակայության կամ դրա որոշման անհնարինության դեպքում ոչ նյութական ակտիվը ենթակա չէ ամուրտիզացիայի: Ամուրտիզացիայի հաշվարկման մեթոդի փոփոխությունն իրականացվում է Բանկի Խորհրդի կողմից սույն Քաղաքականության մեջ համապատասխան փոփոխություն կատարելու միջոցով:

Ոչ նյութական ակտիվների իրական (շուկայական) արժեքի էական տատանման դեպքում դրանք վերագնահատվում են Բանկի Խորհրդի որոշման հիման վրա:

Ֆինանսական հաշվետվություններում ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվների վերաբերյալ ՖՀՄՍ-ով պահանջվող տեղեկատվության բացահայտումն իրականացվում է առանձին:

Ոչ նյութական ակտիվների ամուրտիզացիան հաշվարկվում է "Հարկային օրենսգրքի" համաձայն: Ոչ նյութական ակտիվների ամուրտիզացիոն տարեկան տոկոսադրույթը սահմանվում է Բանկի Խորհրդի որոշմամբ:

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցների միավորը, որը համապատասխանում է ակտիվի ճանաչման չափանիշներին, սկզբնապես չափվում է իր սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով)՝ ՀՀ դրամով, բացառությամբ շենքերի, որոնք հաշվառվում են վերագնահատված արժեքով: Արտարժույթով ձեռք բերված հիմնական միջոցները գրանցվում են ձեռք բերման օրվա դրությամբ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակվող միջին փոխարժեքով և հետագայում՝ փոխարժեքի փոփոխման դեպքում չեն վերագնահատվում:

Հիմնական միջոցների միավորի սկզբնական արժեքն ընդգրկում է նրա գնման գինը, հարկերը, ներառյալ ԱԱՀ-ի գումարները, ներկրման տուրքերը, պարտադիր այլ վճարները, որոնք համապատասխան մարմնի կողմից ենթակա չեն Բանկին ետ վերադարձման, և ակտիվը իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ցանկացած ծախս: Տրամադրված ցանկացած գեղջ և արտոնություն հանվում է գնման գնից:

Ձեռք բերված հիմնական միջոցների միավորի հաշվառման նպատակով՝ արժեքի չափումը, ճանաչումը, հետագա ծախսումները, վերագնահատումները և դուրսգրումները կատարվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով, ինչպես նաև Բանկի ներքին ակտերով:

Հիմնական միջոցների միավորի վերագրումը ՀՀ տարածքում գործող բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների, ներդրումային ֆոնդերի և ներդրումային ֆոնդերի կառավարիչների հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանով և հաշվային պլանի կիրառման հրահանգով սահմանված այս կամ այն դասին (օրինակ՝ գույք և գրասենյակային սարքավորումներ, կապի և հաղորդակցման միջոցներ, հաշվողական, համակարգչային և ավտոմատ կառավարման այլ տեխնիկա, փոխադրամիջոցներ և այլն) իրականացվում է գլխավոր հաշվապահի մեթոդական ցուցումների հիման վրա՝ ելնելով տվյալ միավորի օգտագործման ժամկետից, նշանակությունից և նպատակից:

Հիմնական միջոցները ներկայացվում են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ՝ հաշվի առնելով արժեզրկումից կուտակված կորուստը: Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: 2018թ. հունվարի 1-ից Բանկը սահմանում է հետևյալ օգտակար ծառայության ժամկետները՝

	Ժամկետ (տարիներ)	տոկոսադրու յք (%)
Շենքեր, շինություններ	50	2
Համակարգիչներ	5	20
Տրանսպորտային միջոցներ	8	12.5
Այլ հիմնական միջոցներ՝ կապի միջոցներ, UPS մարտկոցներ, բանկոմատներ, գույք-գրասենյակային սարքավորումներ և այլն	8	12.5
Այլ համակարգչային տեխնիկա՝ տպող բազմաֆունկցիոնալ սարքեր (պրինտեր, սկաներ, պատճենահանող սարքեր), POS տերմինալներ, մոդեմներ	3	33.3
Ցանցային սարքեր	5	20
Մինչև 50,000 դրամ արժողությամբ հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	մինչև տվյալ տարվա ավարտը	

Մինչև 2013թ-ի հունվարի 1-ը շահագործման մեջ եղած հիմնական միջոցների մաշվածությունը, կապված օգտակար ծառայությունների ժամկետների վերանայման հետ, հաշվարկվում է հետևյալ կերպ. հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքը (սկզբնական արժեքից հանած կուտակված մաշվածությունը) բաշխվում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդով՝ նոր սահմանված օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետում: Վերջինս իրենից ներկայացնում է 2013թ-ի հունվարի 1-ից սահմանվող օգտակար ծառայության ժամկետի և շահագործման անցնելու ամսաթվից մինչև 2013թ. հունվարի 1-ը ընկած ժամանակահատվածի տարբերություն:

01.01.2013թ.-ից հետո ձեռքբերված հիմնական միջոցների համար սահմանվում է մնացորդային արժեք, որը կազմում է նրանց սկզբնական արժեքի 0.1%-ը, սակայն ոչ ավել 20 000 դրամ, բացառությամբ շենքերի և փոխադրամիջոցների, որոնց մնացորդային արժեքը սահմանվում է նրանց սկզբնական արժեքի 1%-ի չափով:

Մինչև 01.01.2013թ. ձեռքբերված հիմնական միջոցների համար սահմանվում է մնացորդային արժեք, որը կազմում է նրանց հաշվեկշռային արժեքի 0.1%-ը, սակայն ոչ ավել

20 000 դրամ, բացառությամբ շենքերի և փոխադրամիջոցների, որոնց մնացորդային արժեքը սահմանվում է նրանց հաշվեկշռային արժեքի 1%-ի չափով :

Հիմնական միջոցների մաշվածությունը հաշվարկվում է "Հարկային օրենսգրքի" համաձայն: Հիմնական միջոցների տվյալ խմբի ամորտիզացիոն տարեկան տոկոսադրույքը սահմանվում է Բանկի Խորհրդի որոշմամբ:

Հողի համար մաշվածություն չի հաշվարկվում:

Հիմնական միջոցների ընթացիկ վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս դրանց կատարման պահին:

Այն ծախսումները, որոնք բարձրացնում են հիմնական միջոցի միավորի շահագործման արդյունավետությունը սկզբնապես գնահատված նորմատիվային ցուցանիշների համեմատ, ճանաչվում են որպես կապիտալ բնույթի ծախսումներ և ավելացվում են ակտիվի սկզբնական արժեքին: Նշված ծախսումներն ամորտիզացվում են կիրառելով գծային մեթոդը՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում, եթե դրանք չեն գերազանցում տվյալ տարվա (հիմնական միջոցի տվյալ միավորի արժեքին նշված ծախսումները ավելացնելու տարվա) հունվարի 1-ի դրությամբ հիմնական միջոցի մնացորդային արժեքը, հակառակ դեպքում ամորտիզացվում են օգտակար ծառայության ամբողջ ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի դուրսգումարից կամ իրացումից առաջացած արդյունքը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է որպես եկամուտ կամ ծախս:

Բանկի հիմնական միջոցների իրական (շուկայական) արժեքի էական տատանման (ֆինանսական տարվա ընթացքում 25%) դեպքում դրանք վերագնահատվում են Բանկի Խորհրդի որոշման հիման վրա: Վերագնահատումն իրականացվում է համապատասխան լիցենզիա ունեցող անկախ կազմակերպության կողմից: Վերագնահատման արդյունքները Բանկի հաշվապահական հաշվեկշռում և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում արտացոլվում են ՖՀՄՍ-ով սահմանված կարգով: Վերագնահատման արդյունքում առաջացած աճը հաշվեգրվում է չբաշխված շահույթին Բանկի կողմից ակտիվն օգտագործելու ընթացքում՝ մաշվածության հաշվարկմանը զուգընթաց: Ընդ որում, հաշվեգրվող գումարի մեծությունը որոշվում է ակտիվի վերագնահատված հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության և ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության միջև եղած տարբերությամբ: Վերագնահատման արդյունքում առաջացած աճի հաշվեգրումը չբաշխված շահույթին ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում չի արտացոլվում:

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում: Վարձակալված շենքերի վրա կատարված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով 20 տարվա ընթացքում:

Բանկի հիմնական միջոցներում կապիտալ ներդրումների գծով ձևավորված ակտիվները չեն ամորտիզացվում:

Պաշարներ

Բանկի պաշարները ընդգրկում են՝

- արագամաշ առարկաները,
- ապրանքները, ներառյալ գրավի բռնագանձման արդյունքում Բանկի սեփականությանն անցած ապրանքները,
- նյութերը և օժանդակ միջոցները, որոնք պետք է օգտագործվեն Բանկի գործունեության ընթացքում:

Արագամաշ առարկաներին են վերաբերում այն ակտիվները, որոնց ծառայության ժամկետը չի գերազանցում մեկ տարին:

Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով:

Պաշարների ինքնարժեքի որոշման ժամանակ Բանկը ընդունում և կիրառում է "Առաջինը մուտք՝ առաջինը ելք" ԱՄԱԵ (ՖԻՖՈ) բանաձևը: ԱՄԱԵ (ՖԻՖՈ) բանաձևը ենթադրում է, որ պաշարների միավորները, որոնք գնվել են առաջինը, ելքագրվում են առաջինը և, հետևաբար միավորները, որոնք մնում են պաշարներում հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում, վերջին գնվածներն են: Արագամաշ առարկաների արժեքը ծախսագրվում է շահագործման հանձնելու պահին:

Հաշվարկներ բանկի և մասնաձյուղերի միջև

Բանկի գլխավոր գրասենյակի և նրա մասնաձյուղերի փոխադարձ հաշիվները համադրվում են յուրաքանչյուր օր՝ ծրագրային եղանակով ստացվող հաշվետվության միջոցով: Համադրման արդյունքում հայտնաբերված սխալներն ուղղվում են տվյալ օրվա ընթացքում:

Հաշվապահական հաշվեկշիռ կազմելիս Բանկի գլխավոր գրասենյակի և նրա մասնաձյուղերի միջև հաշվարկների հաշիվները պարտադիր գրոյացվում են:

Բանկի գլխավոր գրասենյակի և մասնաձյուղերի միջև հաշվարկների հաշիվները ենթակա են փակման շաբաթական կտրվածքով:

Բաժնետիրական կապիտալ և հետ գնված բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերը ներառված են սեփական (ընդհանուր) կապիտալում: Սովորական բաժնետոմսերի գծով շահաբաժինները արտացոլվում են սեփական կապիտալում այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք հայտարարվում են: Ընթացիկ տարվան վերաբերվող շահաբաժինները, որոնց վճարումը հայտարարվել է հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, բացահայտվում են հաշվեկշռի ամսաթվից հետո տեղի ունեցող իրադարձությունների ծանոթագրությունում: Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը հաշվարկվում է բաժնետոմսերի տիրապետողներին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի գուտ շահույթը հարաբերելով տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թվին:

Որոշակի դեպքերում և համաձայն ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգի Բանկը կարող է հետ գնել իր բաժնետոմսերը: Այս դեպքում վճարված փոխհատուցումը նվազեցվում է սեփական (ընդհանուր) կապիտալից և ներկայացվում է որպես հետգնված բաժնետոմսեր մինչև վերջինների իրացումը: Նշված բաժնետոմսերը հետագայում վաճառվելու դեպքում ստացված ցանկացած փոխհատուցումը ներառվում է սեփական (ընդհանուր) կապիտալում:

Ներդրողների կողմից սովորական բաժնետոմսերի ձեռքբերման համար վճարված գնի և անվանական արժեքի միջև եղած դրական տարբերությունը ճանաչվում է սեփական կապիտալում որպես արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով էմիսիոն եկամուտ:

Ներգրավված միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են Կառավարության և Կենտրոնական բանկի, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրավված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Պահուստներ, պայմանական ակտիվներ և պարտավորություններ

Պայմանական պարտավորությունները չեն ճանաչվում ֆինանսական հաշվետվություններում, այլ բացահայտվում են ծանոթագրություններում: Սակայն պայմանական պարտավորությունները չեն բացահայտվում, երբ դրանց մարման նպատակով տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսքի հնարավորությունը շատ փոքր է:

Պայմանական ակտիվները չեն ճանաչվում ֆինանսական հաշվետվություններում, այլ բացահայտվում են ծանոթագրություններում, երբ դրանց հետ կապված տնտեսական օգուտների ներհոսքը հավանական է դառնում:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ

Բանկը օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերում պատրաստում է համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ ՖՀՄՍ-ի և ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի կողմից հաստատված "Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերի կողմից Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ ներկայացվող համախմբված հաշվետվությունների կազմման կարգ"-ի համաձայն:

Սեզմենտային հաշվետվություններ

Բանկն օգտագործում է բիզնես-սեզմենտների (ըստ ֆիզիկական անձանց, կազմակերպություններին և մատուցվող բանկային ներդրումային ծառայությունների) տեղեկատվությունը որպես առաջնային ներկայացման ձև: Աշխարհագրական սեզմենտները հանդիսանում են երկրորդային ներկայացման ձև:

Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Թողարկված պարտքային արժեթղթերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, որն իրենից ներկայացնում է դրանց դիմաց ստացված փոխհատուցման իրական արժեքը՝ գտված գործարքի հետ կապված ծախսումներով: Հետագայում թողարկված պարտքային արժեթղթերը չափվում են ամորտիզացված արժեքով և ցանկացած տարբերություն, որը առաջանում է ստացված գուտ փոխհատուցման և մարվող գումարների միջև, արտացոլվում է եկամուտների և ծախսերի հաշվետվությունում տվյալ արժեթղթերի շրջանառության ժամանակահատվածում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Համադրելի տեղեկատվություն

Անհրաժեշտության դեպքում համադրելի թվերը ճշգրտվում են՝ ընթացիկ տարվա հետ համադրելիության ապահովման նպատակով:

Հաշվապահական հաշվառման ամսաթվից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

Ֆինանսական տարվա վերջին աշխատանքային օրվա վիճակով կազմված հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, եթե անհրաժեշտություն է առաջանում կատարելու համապատասխան ճշգրտումներ՝ նախորդ տարվա վերջին օրվա ամսաթվով կազմված հաշվապահական հաշվեկշռի մեջ, կատարվում են հետևյալ դեպքերում՝ Բանկի սեփական ուժերով էական սխալներ հայտնաբերելու դեպքում, էական սխալներ, որոնք հայտաբերվել են աուդիտորական կազմակերպության կողմից և հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո տեղի ունեցած ճշգրտող դեպքերն արտացոլելու նպատակով:

Բանկի սեփական ուժերով էական սխալներ հայտնաբերելու դեպքում, եթե էական սխալի գումարը կախված է տվյալ գործարքի կամ հողվածի չափից և բնույթից, և հաշվեկշռում արտացոլված ցուցանիշները էական չեն փոփոխվելու, և եթե այդ տեղեկատվության չբացահայտելը չի ազդելու օգտագործողների կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների տվյալների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա, ապա նախորդ տարվա վերջին օրվա ամսաթվով կազմված հաշվապահական հաշվեկշռի մեջ փոփոխություններ չեն կատարվում:

Եթե Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները սահմանված կարգով հրապարակելուց հետո առաջանում կամ հայտնաբերվում են էական սխալներ, ապա նման դեպքերում ճշգրտումներ չեն կատարվում և համարվում է, որ նման տեղեկատվության վերաներկայացումն անիրագործելի է:

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Ֆինանսական վիճակի մասին
30 Հունիս 2021 թ.
"ՀԱՅԷԿՈՆՈՍԲԱՆԿ" ԲԲԸ ք.Երևան, Ամիրյան փող. 23 /1

Հազ. դրամ

	Անվանում	Ծանոթություններ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ (չստուգված)	Նախորդող ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ (ստուգված)
1				
1.1	Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	13	51,534,188	42,572,757
1.2	Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ		443	443
1.3	Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14	9,364,811	13,755,753
1.4	Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	14.1	7,513,609	10,175,600
1.5	Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	15	1,751	16,538
1.5.1	Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	18	810,653	515,568
1.6	Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	16	199,790,468	193,337,215
1.7	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	17	2,912,636	4,316,855
1.7.1	Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	17.1	37,385,880	39,384,619
1.9	Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ		887,975	2,315,795
1.10	Հիմնական միջոցներ	20	10,676,144	10,712,169
1.10.1	Ոչ նյութական ակտիվներ	20	715,925	581,733
1.10.1	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	20.1	2,116,578	2,092,205
1.12	Այլ ակտիվներ	21	1,073,465	1,012,677
	Ընդամենը ակտիվներ		324,784,526	320,789,927
2	Պարտավորություններ			
2.1	Պարտավորություն բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	22	44,938,328	42,994,491
2.2	Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և փոխառություններ	22.1	62,958,800	62,554,371
2.3	Հետգնման պայմանագրեր	22.2	13,577,899	10,151,725
2.4	Հետգնման պայմանագրեր		37,059,411	38,125,044
2.5	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	23	110,605,521	112,495,412
2.6	Ստորադաս փոխառություն	23.1	1,244,914	1,311,068
2.7	Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն		529,375	790,950
2.8	Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	24	6,224,743	6,185,733
2.9	Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն	25	25,854	11,549
2.10	Վճարվելիք գումարներ	26	865,603	500,593
2.11	Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	11	455,139	467,873
2.12	Պահուստներ	30	57,807	54,637
2.13	Վարձակալության գծով պարտավորություններ	40	1,717,870	1,674,091
2.14	Այլ պարտավորություններ	27	1,243,600	1,876,771
	Ընդամենը պարտավորություններ		281,504,864	279,194,308
3	Կապիտալ			
3.1	Կանոնադրական կապիտալ	28	26,107,555	25,955,663
3.2	Էմիսիոն եկամուտ		289,718	180,180
3.3	Պահուստներ			
3.3.1	Գլխավոր պահուստ		3,481,000	3,275,000
3.3.2	Իրական արժեքի պահուստ		42,562	(63,931)
3.3.3	Այլ պահուստներ		3,255,320	3,319,815
3.4	Զբաղիված շահույթ (վնաս)		10,103,507	8,928,892
	Ընդամենը կապիտալ		43,279,662	41,595,619
	Ընդամենը պարտավորություններ և կապիտալ		324,784,526	320,789,927

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ. Պողոսյան

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Ֆինանսական արդյունքների մասին
30 Հունիս 2021թ.
"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ, ք.Երևան, Ամիրյան 23/1

Հազ.դրամ

Անվանում	Ծանոթագրություն	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան (չստուգված)	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդող տարվա համադրելի ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ ժամանակաշրջան (չստուգված)
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	3	6,722,747	13,265,469	6,287,119	12,697,354
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	3	(3,850,114)	(7,389,434)	(3,167,041)	(6,159,914)
Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ		2,872,633	5,876,035	3,120,078	6,537,440
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	4	814,089	1,496,678	528,764	1,093,013
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	4	(273,199)	(501,689)	(163,056)	(342,538)
Մտացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ		540,890	994,989	365,708	750,475
Եկամուտ շահաբաժիններից					
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	5	403,939	713,285	1,238,437	1,782,914
Այլ գործառնական եկամուտներ	6	133,544	285,466	65,211	149,640
Գործառնական եկամուտներ		3,951,006	7,869,775	4,789,434	9,220,469
Զուտ մասհանումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներին	7	1,411,300	(228,913)	189,160	145,372
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	8	(1,757,033)	(3,504,768)	(1,926,765)	(3,637,742)
Այլ գործառնական ծախսեր	9	(818,874)	(1,604,574)	(669,744)	(1,373,232)
Գործառնական շահույթ		2,786,399	2,531,520	2,382,085	4,354,867
Շահույթ/ (վնաս) մինչև հարկումը		2,786,399	2,531,520	2,382,085	4,354,867
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	11	(431,315)	(393,647)	(639,289)	(902,798)
Ժամանակաշրջանի շահույթ		2,355,083	2,137,873	1,742,796	3,452,069

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ. Պողոսյան

Միջանկյալ հաշվետվություն
 Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին
 30 Հունիս 2021թ.
 "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ, Ք.Երևան, Ամիրյան 23/1

Հազ.դրամ

Անվանում	Ծանոթագրություն	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան (չստուգված)	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդող ֆինանսական տարվա համադրելի ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ ժամանակաշրջան (չստուգված)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք					
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումներ		(280,314)	366,398	591,916	441,301
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում հարկումից հետո		(219,606)	(193,954)	12,017	20,245
Ոչ ընթացիկ ակտիվների գծով օգուտներ հարկումից հետո				(83,644)	7,725
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումների գծով շահութահարկ		50,456	(65,952)	(150,185)	(79,434)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկումից հետո		(449,463)	106,493	370,104	389,836
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք		1,905,621	2,244,366	2,112,900	3,841,906

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ. Պողոսյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 2021 թ. Հուլիս 15

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին
30 Հունիս 2021թ.

"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ ք.Երևան, Ամիրյան փող.23 /1

Հազ. դրամ

Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը	Հաշվետու ժամանակաշրջան		Էմիսիոն եկամուտ/վնաս	Գլխավոր պահուստ	Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	Ոչ ընթացիկ ակտիվների վերագնահատումներից օգուտներ	Զբաղիված շահույթ/վնաս	Ընդամենը	Ընդամենը կապիտալ
	Կանոնադրական կապիտալ	Զուտ գումարը							
Հոդվածներ	1	3	4	5	7	9	10	12	14
Նախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (I սյույնակ)									
Մնացորդ ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01/01/2020 (ստուգված)	25,635,343	25,635,343	-	3,105,000	1,832,155	3,409,549	5,475,662	39,457,709	39,457,709
Վերահաշվարկված մնացորդը	25,635,343	25,635,343	-	3,105,000	1,832,155	3,409,549	5,475,662	39,457,709	39,457,709
Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի) գծով, այդ թվում՝	320,320	320,320	180,180	-	-	-	-	500,500	500,500
Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ	320,320	320,320	180,180	-	-	-	-	500,500	500,500
Կանոնադրական կապիտալի նվազում, այդ թվում՝ հետ գնված և շրջանառությունից հանված բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի, փախերի)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Համապարփակ եկամուտ	-	-	-	-	382,112	7,725	3,452,069	3,841,906	3,841,906
Շահութաբաժիններ	-	-	-	-	-	-	(821,276)	(821,276)	(821,276)
Ներքին շարժեր, այդ թվում՝	-	-	-	170,000	-	(48,729)	(121,271)	-	-
Մասհանումներ գլխավոր պահուստին	-	-	-	170,000	-	-	(170,000)	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում	-	-	-	-	-	(48,729)	48,729	-	-
Մնացորդը միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30/06/2020 (չստուգված)	25,955,663	25,955,663	180,180	3,275,000	- 63,931	3,368,545	7,985,184	42,978,839	42,978,839

Ընթացիկ տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (II սյույնակ)									
Մնացորդ ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01/01/2021 (ստուգված)	25,955,663	25,955,663	180,180	3,275,000	- 63,931	3,319,815	8,928,892	41,595,619	41,595,619
Վերահաշվարկված մնացորդը	25,955,663	25,955,663	180,180	3,275,000	(63,931)	3,319,815	8,928,892	41,595,619	41,595,619
Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի) գծով, այդ թվում՝	151,892	151,892	109,538	-	-	-	-	261,430	261,430
Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ	151,892	151,892	109,538	-	-	-	-	261,430	261,430
Զտեղբաղված բաժնետոմսեր	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Համապարփակ եկամուտ	-	-	-	-	106,493	-	2,137,873	2,244,366	2,244,366
Շահութաբաժիններ	-	-	-	-	-	-	(821,753)	(821,753)	(821,753)
Ներքին շարժեր, այդ թվում՝	-	-	-	206,000	-	(64,495)	(141,505)	-	-
Մասհանումներ գլխավոր պահուստին	-	-	-	206,000	-	-	(206,000)	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում	-	-	-	-	-	(64,495)	64,495	-	-
Մնացորդը միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30/06/2021 (չստուգված)	26,107,555	26,107,555	289,718	3,481,000	42,562	3,255,320	10,103,507	43,279,662	43,279,662

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ.Պողոսյան

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ
30 Հունիս 2021 թ.
"ՀԱՅԲԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ ք.Երևան, Ամիրյան փող. 23 /1

Հազ.դրամ

Անվանում	Մանրագրություն	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ ժամանակաշրջան (չստուգված)
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից			
Տարվա շահույթ		2,137,873	3,452,069
<i>Ճշգրտումներ`</i>			
Շահութահարկի գծով ծախս		393,647	902,798
Տոկոսակիր ակտիվների արժեքկումից վնաս		228,913	(145,372)
Մաշվածություն և ամորտիզացիա		800,125	743,046
Հիմնական միջոցների օտարումից օգուտ/(վնաս)		(57,031)	(1,043)
Եկամուտ շնորհներից			
Արտարժույթի փոխարկումից գուտ օգուտ		338,975	51,379
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ գուտ օգուտ		(205,329)	(1,521,452)
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ գուտ օգուտ		117,552	9,719
Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական ներհոսք` նախքան գործառնական ակտիվներում կամ պարտավորություններում փոփոխությունները		3,754,725	3,491,144
Գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխություններ			
Գործառնական ակտիվների (աճ)/նվազում			
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպություններից		3,713,460	3,606,465
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր		2,641,553	(1,118,840)
Հաճախորդներին տրված վարկեր		(10,503,827)	(8,143,619)
Այլ ակտիվներ		1,365,234	183,863
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ		2,810,457	(9,046,512)
Հետգնման պայմանագրեր		(1,065,633)	1,782,660
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ		762,838	479,398
Այլ պարտավորություններ		(606,907)	(303,109)
Գործառնական գործունեությունում օգտագործված դրամական միջոցներ` նախքան հարկումը		2,871,900	(9,068,550)
Վճարված շահութահարկ		(1,155,059)	(528,421)
Գործառնական գործունեությունում օգտագործված գուտ դրամական միջոցներ		1,716,841	(9,596,971)
Դրամական միջոցների հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող վաճառքի համար մասշեյի արժեքից նվազում (ավելացում)		3,885,029	(9,174,478)
Ստորտրիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվների նվազում (ավելացում)		(330,779)	
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում		(439,894)	(554,871)
Հիմնական միջոցների վաճառքից մուտքեր		76,647	1,212
Ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(192,247)	(139,882)
Ներդրումային գործունեությունում (օգտագործված) / (գործունեությունից ստացված) գուտ դրամական միջոցներ		2,998,756	(9,868,019)
Դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից			
ՀՀ Կենտրոնական բանկից և ՀՀ կառավարությունից վարկերի ստացում		3,426,174	1,772,879
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկերից մուտքեր/մարում		3,204,214	11,122,115
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի ավելացում (նվազում)		236,595	
Բաժնետոմսերի թողարկման համար ստացված կանխավճար		(263,264)	
Պարտավորություններ վարձակալության գծով		(360,071)	(352,509)
Բաժնետոմսերի թողարկում		261,430	500,500
Վճարված շահաբաժիններ		(450,765)	(454,678)
Ֆինանսական գործունեությունից ստացված գուտ դրամական միջոցներ		6,054,312	12,588,307
Արտարժույթի փոխարկման ազդեցությունը արտարժույթով պահվող դրամական միջոցների մնացորդների վրա		(1,808,477)	(297,018)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գուտ աճ		8,961,431	(7,173,702)
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ` տարեսկզբի դրությամբ	13_2	42,572,757	44,050,205
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ` տարեվերջի դրությամբ	13_2	51,534,188	36,876,503

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ. Պողոսյան

Ստորագրություն 3. "Ձուտ տոկոսային և նմանաից եկամուտներ"

Տվյալային և նմանաից եկամուտներ	01/04/2021-30/06/2021	01/01/2021-30/06/2021	01/04/2020-30/06/2020	01/01/2020-30/06/2020
Տվյալային եկամուտներ բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդներից և վաճառելի	191,623	382,284	158,070	353,889
Տվյալային եկամուտ հաճախորդներին տրված վարկերից և շրջանառություններից	5,559,424	10,927,424	5,343,461	10,857,208
Տվյալային եկամուտ պարտքային ամօթյալներից	814,088	1,659,993	666,319	1,252,532
Տնտեսան եկամուտ "Ռեալ" ամսամատուցողից	131,185	248,582	102,228	207,390
Այլ տոկոսային եկամուտ	26,427	47,186	21,733	26,335
Շեղումներ	6,722,747	13,265,469	6,291,811	12,697,354
Տվյալային և նմանաից ծախսեր				
Տվյալային ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվների, բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ծախսերից և ընթացիկ հաշիվների դիմաց	1,906,229	3,662,510	1,534,615	2,991,694
Տվյալային ծախսեր հաճախորդներին տրված վարկերից և շրջանառություններից	1,149,938	2,300,168	1,199,479	2,412,902
Տնտեսան ծախսեր "Ռեալ" ամսամատուցողի դիմաց	607,881	1,070,191	294,091	527,013
Տնտեսան ծախսեր ստորադաս սեփականությունների դիմաց	23,336	46,586	10,866	21,679
Տվյալային ծախսեր կազմակերպության կողմից թողարկված տոկոսային ամօթյալների դիմաց	109,410	216,480	71,156	142,363
Տնտեսան ծախսեր վաճառանախան ամսամատուցողի գծով	43,808	83,915	61,504	64,241
Այլ տոկոսային ծախսեր	9,512	9,584	22	22
Շեղումներ	3,850,114	7,389,434	3,171,733	6,159,914
Ձուտ տոկոսային և նմանաից եկամուտ	2,872,633	5,876,035	3,120,078	6,537,440

Ստորագրություն 4. "Կամիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր"

Կամիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	01/04/2021-30/06/2021	01/01/2021-30/06/2021	01/04/2020-30/06/2020	01/01/2020-30/06/2020
Մասնավճարների գործարարություններից	77,762	124,619	53,636	96,870
Հաշիվներից ծախսարարություններից	616,545	1,152,970	373,750	777,057
Երաշխիքներից, հոմաքարերով, ակտիվիտիվներով գործարարություններից, հավաստագրային կառավարման գործարարություններից	31,210	64,013	32,992	61,472
Արտադրություն և ամօթյալներով գործարարություններից	2,181	2,979	2,126	2,463
Վճարային քառանկ սպասարարումից	35,276	71,608	33,829	68,849
Այլ կամիսիոն վճարներ	51,115	80,489	32,431	86,302
Շեղումներ	814,089	1,496,678	528,764	1,093,013
Կամիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր				
Թրջակապիսի և այլ հաշիվների դիմաց կամիսիոն վճարներ	2,730	6,491	2,540	4,552
Վճարային քառանկ գործարարությունների գծով վճարներ	179,471	327,616	88,309	186,748
Երաշխիքների, հոմաքարերով, ակտիվիտիվներով գործարարությունների, հավաստագրային կառավարման գործարարությունների գծով վճարներ	16,373	32,716	14,656	28,921
Արտադրություն և ամօթյալներով գործարարություններից	22,673	38,925	23,366	39,138
Այլ կամիսիոն վճարներ	51,952	95,941	34,185	83,179
Շեղումներ	273,199	501,689	163,056	342,538
Մտատված օտար եամիսիոն և այլ վճարներ	540,890	994,989	365,708	750,475

Ստորագրություն 5. "Շահույթ/վնասով վերապահվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ"

Շահույթ/վնասով վերապահվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	01/04/2021-30/06/2021	01/01/2021-30/06/2021	01/04/2020-30/06/2020	01/01/2020-30/06/2020
Շահույթ/վնասով վերապահվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների առք ու վաճառքից գուտ եկամուտ, այդ թվում՝	18,117	34,299	24,276	79,401
բաժնետոմսերից	-	-	-	-
ապրտքային ամօթյալներից	-	-	-	-
-անանգավճարելի	18,117	34,299	24,276	79,401
Շահույթ/վնասով վերապահվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխությունից գուտ եկամուտ	(103,946)	205,329	18,693	(15,070)
Շեղումներ	(85,829)	239,628	42,969	64,331
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ենթոտուններից				
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ենթոտունների առք ու վաճառքից գուտ եկամուտ, այդ թվում՝	96,546	151,003	946,823	1,136,543
ապրտքային ամօթյալներից	96,546	151,003	946,823	1,136,543
անանգավճարելի	-	-	-	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող	(5,995)	(14,304)	(45,803)	(55,408)
Շեղումներ	90,551	136,699	901,020	1,081,135
Մտատված օտար ենթոտուններից				
Արտադրություն առք ու վաճառքից ստացված գուտ եկամուտ	407,294	675,934	341,459	679,696
Արտադրություն վերագնահատումից ստացված գուտ եկամուտ	(8,077)	(338,976)	(49,210)	(51,378)
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշարձանների առք ու վաճառքից ստացված գուտ եկամուտ	-	1,759	-	3,779
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշարձանների վերագնահատումից ստացված գուտ եկամուտ	-	-	440	5,351
Շեղումներ	399,217	336,958	294,448	637,448
Ձուտ եկամուտ անտոտային գործարարություններից	403,939	713,285	1,238,437	1,782,914

Օտևոթագրություն 6. "Այլ գործառնական եկամուտ"

Այլ գործառնական եկամուտ	01/04/2021-30/06/2021	01/01/2021-30/06/2021	01/04/2020-30/06/2020	01/01/2020-30/06/2020
Եկամուտներ ստացված տուժեցիկ և տուժանքներու	106,996	198,809	51,336	111,823
Հիմնական միջոցների և ոչ կործակյալ ակտիվների օտարումից ստացված	10,663	57,031	494	1,043
Այլ եկամուտներ*	15,885	29,626	13,441	36,774
Ընդամենը	133,544	285,466	65,211	149,640

Այլ եկամուտներ* տողում արտացոլված են բաղվածքների, չեկային և ավանդային գրքովների, սեփականների տրամադրումից և այնպիսի տարաբնույթ ծառայություններից գանձվող գումարները, որոնց համար հատուկ եկամտային հաշիվներ նախատեսված չեն:

Օտևոթագրություն 7. "Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ"

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ(Օտևոթագրություն 13)	01/04/2021-30/06/2021	01/01/2021-30/06/2021	01/04/2020-30/06/2020	01/01/2020-30/06/2020
Սկզբնական մնացորդ	22,940	30,723	3,069	28,031
Պահուստի ճշգրտում կապված մոդերի փոփոխության հետ	10,901			
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	(2,639)	479	(853)	(25,815)
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ				
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	31,202	31,202	2,216	2,216
Բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների եկամտամբ պահուստների գնով (Օտևոթագրություն 14)	01/04/2021-30/06/2021	01/01/2021-30/06/2021	01/04/2020-30/06/2020	01/01/2020-30/06/2020
Սկզբնական մնացորդ	164,239	385,370	78,095	48,815
Պահուստի ճշգրտում կապված մոդերի փոփոխության հետ	130,061			
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	(10,688)	(101,758)	(7,782)	21,498
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ				
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	283,612	283,612	70,313	70,313
Հաճախորդներին տրված վարկերի, փոխառությունների գնով (Օտևոթագրություն 16)	01/04/2021-30/06/2021	01/01/2021-30/06/2021	01/04/2020-30/06/2020	01/01/2020-30/06/2020
Սկզբնական մնացորդ	3,426,782	3,377,493	2,245,002	2,086,927
Պահուստի ճշգրտում կապված մոդերի փոփոխության հետ	1,192,127			
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	(1,143,260)	347,885	(199,466)	(177,115)
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	95,096	129,558	34,462	71,096
Պահուստի օգտագործում	(519,281)	(803,472)	(372,398)	(273,308)
Վերջնական մնացորդ	3,051,464	3,051,464	1,707,600	1,707,600
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	01/04/2021-30/06/2021	01/01/2021-30/06/2021	01/04/2020-30/06/2020	01/01/2020-30/06/2020
Սկզբնական մնացորդ	217,045	437,927	61,342	53,599
Պահուստի ճշգրտում կապված մոդերի փոփոխության հետ	275,954			
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	(291,601)	(236,529)	15,638	23,381
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ				
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	201,398	201,398	76,980	76,980
Այլ ակտիվների գնով (Օտևոթագրություն 21)	01/04/2021-30/06/2021	01/01/2021-30/06/2021	01/04/2020-30/06/2020	01/01/2020-30/06/2020
Սկզբնական մնացորդ	15,585	12,925	10,982	12,860
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	(1,547)	1,113	2,170	292
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ			480	480
Պահուստի օգտագործում			(651)	(651)
Վերջնական մնացորդ	14,038	14,038	12,981	12,981
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվների գնով	01/04/2021-30/06/2021	01/01/2021-30/06/2021	01/04/2020-30/06/2020	01/01/2020-30/06/2020
Սկզբնական մնացորդ	205,298	53,143	2,198	2,195
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	62,398	214,553		3
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ				
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	267,696	267,696	2,198	2,198
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գնով(Օտևոթագրություն 30)	01/04/2021-30/06/2021	01/01/2021-30/06/2021	01/04/2020-30/06/2020	01/01/2020-30/06/2020
Սկզբնական մնացորդ	62,351	54,637	37,057	25,806
Պահուստի ճշգրտում կապված մոդերի փոփոխության հետ	19,419			
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	(23,963)	3,170	1,133	12,384
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	57,807	57,807	38,190	38,190
Ընդամենը գուտ մասհանումներ պահուստների	(1,411,300)	228,913	(169,160)	(145,372)

Մանրագրություն 8. "Շնրհանուր վարչական ծախսեր"

Շնրհանուր վարչական ծախսեր	01/04/2021-30/06/2021	01/01/2021-30/06/2021	01/04/2020-30/06/2020	01/01/2020-30/06/2020
Միասեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով	1,207,678	2,438,431	1,422,530	2,619,945
Վերապատրաստման և ուսուցման գծով ծախսեր	456	456	2,790	3,705
Գործուղման ծախսեր	1,192	3,443	1,014	8,982
Վարձակալության գծով ծախսեր	2,701	5,404	2,362	5,706
Անանձնագրության ծախսեր	37,986	75,388	34,685	71,080
Բանկի ծառայությունների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	110,584	200,784	62,819	116,781
Բանկի շենքերի տնտեսական պահպանության և անվտանգության գծով ծախսեր	190,974	386,685	196,293	377,933
Առույտային և խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	10,758	24,185	600	13,000
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	28,534	55,912	27,730	53,224
Տրանսպորտային ծախսեր	42,238	76,414	27,047	60,921
Միասեր հարկերի (բացառությամբ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարումների գծով	80,968	159,907	65,034	126,267
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	38,994	69,081	40,589	68,106
Այլ վարչական ծախսեր	3,971	8,678	43,272	112,092
Շնրհանուր	1,767,034	3,504,768	1,926,765	3,637,742

Բնագրի աշխատանքների սրբյուն թվաքանակ և սեզ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձի

	01/04/2021-30/06/2021	01/01/2021-30/06/2021	01/04/2020-30/06/2020	01/01/2020-30/06/2020
Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակ	841	846	844	842
Մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձի չափ	450	448	432	433

Մանրագրություն 9. "Այլ գործառնական ծախսեր"

Այլ գործառնական ծախսեր	01/04/2021-30/06/2021	01/01/2021-30/06/2021	01/04/2020-30/06/2020	01/01/2020-30/06/2020
Վճարված տուգանքներ և տույժեր	27	27		
Ինկասպայի համար կատարված վճարումներ	86,250	172,500	86,250	172,500
Գովազդային և ինֆորմացիոնական ծախսեր	167,534	311,958	87,137	205,683
Հիմնական միջոցների և ոչ կյուբական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	405,042	800,125	374,505	743,044
Ավանդների եռաշամուրման հիմնադրամի հատկացումներ	48,294	96,804	54,323	102,812
Այլ ծախսեր	111,727	223,160	67,529	149,193
Շնրհանուր	818,874	1,604,574	669,744	1,373,232

Այլ գործառնական ծախսեր ծանոթագրության այլ ծախսեր տողում հիմնականում արտացոլված են VISA վճարահաշվարկային համակարգին անդամագրվելու համար սահմանված եռամսյակային վճարները, ինչպես նաև վճարային պլաստիկ քարտերի ձեռքբերման համար կատարված

Մանրագրություն 10. "Վերահսկվող միավորներում ներդրումներից գուտ շահույթ/վնաս"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Օտնոթագրություն 11. "Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)"

Հազ. դրամ				
Շահութահարկի գծով ծախս	01/04/2021-30/06/2021	01/01/2021-30/06/2021	01/04/2020-30/06/2020	01/01/2020-30/06/2020
Անբազիկ հարկի գծով ծախս	254,628	472,332	819,444	823,105
Հետաձգված հարկի գծով ծախս	176,687	(78,686)	(180,155)	79,693
Ընդամենը	431,315	393,646	639,289	902,798

	01/04/2021-30/06/2021	Արդյունավետ դրույթաչափ (%)	01/01/2021-30/06/2021	Արդյունավետ դրույթաչափ (%)	01/04/2020-30/06/2020	Արդյունավետ դրույթաչափ (%)	01/01/2020-30/06/2020	Արդյունավետ դրույթաչափ (%)
Շահույթը մինչև հատկումը	2,786,399		2,531,519.91		2,382,085		4,354,867	
Շահութահարկի դրույթաչափով	501,552	18.00	455,674	18.00	428,775	18.00	783,876	18.00
Չնվազեցվող ծախսեր	(69,822)	(2.51)	(119,307.00)	(4.71)	203,526	0.09	114,882	0.03
Բացասական(դրական) փոխարժեքային տարբերություն	1,453	0.05	61,016.00	2.41	8,858	0.00	9,248	0.00
Այլ արտոնություններ	(1,868)	(0.07)	(3,736.00)	(0.15)	(1,870)	(0.00)	(3,660)	(0.00)
Շահութահարկի գծով ծախս	431,315	15.48	393,647	15.55	639,289	26.84	902,798	20.73

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկը

Հազ. դրամ				
	Մնացորդը ետևորդ ժամանակաշրջանի դրությամբ	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	Մեփական կապիտալով ճանաչված	Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ
Հետաձգված հարկային ակտիվներ, այդ թվում՝	262,824	145,807	(65,952)	342,679
Հաշվեցրված ծախսեր և այլ ապոստմորոտություններ	94,518	152,642		247,160
Ներդրումային արժեթղթեր	100,544	38,271	(65,952)	72,863
Պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	26,805	(6,533)		20,272
Ղրամական միջոցներ և որակց համարժեքներ		2,384		2,384
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով	40,957	(40,957)		-
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ, այդ թվում՝	(730,697)	(67,121)	-	(797,818)
Ղրամական միջոցներ և որակց համարժեքներ	(1,392)	1,392		-
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով		(82,360)		(82,360)
Հիմնական միջոցներ	(717,219)	11,464		(705,755)
Պարտական պարտավորություններ	(12,086)	2,383		(9,703)
Ջուտ հետաձգված հարկային ակտիվ/պարտավորություն	(467,873)	78,686	(65,952)	(455,139)

Օտնոթագրություն 12. "Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ"

Հազ. դրամ				
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	01/04/2021-30/06/2021	01/01/2021-30/06/2021	01/04/2020-30/06/2020	01/01/2020-30/06/2020
Հաշվետու ժամանակաշրջանի գուտ շահույթ հարկումից հետո	2,355,083	2,137,873	1,742,796	3,452,069
Տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար հաշվարկված շահարժեքներ արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով	224,747	442,166	224,747	444,609
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերադրվող տվյալ ժամանակաշրջանի գուտ շահույթ (վնաս)	2,130,336	1,695,707	1,518,049	3,007,460
Տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը	1,897,938	1,897,938	1,852,533	1,852,533
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	1.12	0.89	0.82	1.62

Ծանոթագրություն 13 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	Հազ. դրամ	
	30/06/2021	31/12/2020
Կանխիկ դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ		
Կանխիկ դրամական միջոցներ և կանխիկին հավասարեցված վճարային փաստաթղթեր	13,601,849	13,003,189
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	36,167,796	24,354,638
Ավանդային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում		1,400,000
Թղթակցային հաշիվներ ռեզիդենտ բանկերում	237,026	123,656
Թղթակցային հաշիվներ ոչ ռեզիդենտ բանկերում	1,558,641	3,721,710
Հաշվեգրված տոկոսներ	78	287
Պահուստներ/IFRS/	(31,202)	(30,723)
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	51,534,188	42,572,757

* Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում տողում արտացոլված են ՀՀ բանկային օրենսդրության համաձայն բանկի ներգրավված միջոցների դիմաց հաշվարկված պարտադիր պահուստավորման միջոցներ:

Ծանոթագրություն 14. "Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ"

	Հազ. դրամ	
	30/06/2021	31/12/2020
Շեղանակ հաշիվներ		
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	292,500	1,292,500
Հաշվեգրված տոկոսներ		
Շեղանակներ	292,500	1,292,500
ՀՀ բանկերում՝		
Վարկեր և ավանդներ	743,790	3,396,835
Այլ	22,400	95,474
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում		
Այլ		
Վարկեր և ավանդներ		
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում		
Վարկեր և ավանդներ		
Այլ	64,141	75,197
Հաշվեգրված տոկոսներ	606	1,524
Շեղանակներ	830,937	3,569,030
Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(15,898)	(65,692)
Զուտ պահանջներ բանկերի նկատմամբ	1,107,539	4,795,838
Ֆինանսական կազմակերպություններում վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ	30/06/2021	31/12/2020
ՀՀ ֆինանսական կազմակերպություններում՝		
Վարկեր և ավանդներ	7,568,287	7,833,288
Այլ	539,858	864,038
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում՝		
Այլ		
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում		
Այլ	293,529	420,583
Հաշվեգրված տոկոսներ	24,706	28,077
Շեղանակներ	8,426,380	9,145,986
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(169,108)	(186,071)
Զուտ պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	8,257,272	8,959,915
Զուտ պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	9,364,811	13,755,753

**31.12.2020թ. և 30.06.2021թ. Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ այլ պահանջների տողում ներառված են "Արմենիան Քարդ" ՓԲԸ-ում ներդրված 165.862 ԱՄՆ դոլար (համապատասխանաբար 86.678 և 82.245 հազ.դրամ) գումարով ապահովագրական դեպոզիտը:

** Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում տողում արտացոլված են ԱրՔԱ վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված միջոցները:

Ծանոթագրություն 14.1 Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր

	30/06/2021	31/12/2020
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր		
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր ֆինանսական կազմակերպությունների հետ	7,612,215	10,309,207
Պահուստներ	(98,606)	(133,607)
Շեղանակներ	7,513,609	10,175,600

Ծանոթագրություն 15. "Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ"

	Հազ. դրամ	
	30/06/2021	31/12/2020
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ		
Ածանցյալ գործիքներ		
Ֆորվարդ		
Սվոպ	1,751	16,538
Շեղանակներ	1,751	16,538

Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)

Ծանոթագրություն 16. "Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ"

Հազ. դրամ

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող տրված վարկեր և փոխառություններ	30/06/2021	31/12/2020
Վարկեր, այդ թվում՝	175,949,199	170,140,385
Հիփոթեքային	22,840,377	19,788,032
Վարկային քարտեր	25,945,202	25,598,405
Նշված հոդվածների գծով հաշվեգրված տոկոսներ	947,531	975,918
Ընդամենը վարկեր	202,841,932	196,714,708
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(3,051,464)	(3,377,493)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	199,790,468	193,337,215

Հազ. դրամ

Տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների	30/06/2021	31/12/2020
Պետական ձեռնարկություններ	143,755	169,235
Մասնավոր ձեռնարկություններ, այդ թվում՝	93,704,337	86,654,433
խոշոր ձեռնարկություններ	54,303,409	43,713,262
փոքր և միջին ձեռնարկություններ	37,694,751	42,941,171
այդ թվում բիզնես քարտեր	69,756	69,204
Ֆիզիկական անձինք, այդ թվում՝	92,292,984	94,873,208
սպառողական վարկեր	32,112,357	40,049,390
հիփոթեքային վարկեր	22,840,377	19,788,032
վարկային քարտեր	25,875,446	25,528,256
Անհատ ձեռնարկատերեր	15,753,325	14,041,914
Հաշվեգրված տոկոսներ	947,531	975,918
Ընդամենը վարկեր	202,841,932	196,714,708
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների պահուստ/ծանոթագրություն 7/	(3,051,464)	(3,377,493)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	199,790,468	193,337,215

Հազ դրամ

Հաճախորդներին տրամադրված վարկերի և փոխառվածությունների վերլուծությունն ըստ տնտեսվարողների խմբերի (սեզմենտների)	30/06/2021	31/12/2020
Պետական և խոշոր ձեռնարկություններ	54,447,164	43,837,581
ՓՄՁ ոլորտ*, այդ թվում՝	55,674,621	68,077,035
գյուղատնտեսական ոլորտ	13,058,267	7,143,583
տնային տնտեսություններ	91,772,616	83,824,174
Հաշվեգրված տոկոսներ	947,531	975,918
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	202,841,932	196,714,708
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների պահուստ/ծանոթագրություն 7/	(3,051,464)	(3,377,493)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	199,790,468	193,337,215

*ՓՄՁ ոլորտը ներառում է փոքր և միջին ձեռնարկություններին, անհատ ձեռնարկատերերին, ֆիզիկական անձանց, ինչպես նաև գյուղատնտեսական ոլորտին տրամադրված ներդրումային վարկեր:

Հազ դրամ

Վարկային պարտավորություններ 20 խոշոր վարկառուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձաց գծով /առանց հաշվի առնելու պահուստը/	30/06/2021	31/12/2020
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	56,732,154	55,210,034
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	3,326,356	5,193,806
Ընդամենը	60,058,510	60,403,840
վարկահին մեղորոշումներ	202,841,932	196,714,708
Տեսակարար կշիռ վարկային պորտֆելում	29.61%	30.71%
Ընդհանուր նորմատիվային կապիտալ	42,452,130	41,188,731
Տոկոսային հարաբերակցություն կապիտալի նկատմամբ	141.47%	146.65%
Ընդամենը	60,058,510	60,403,840

Օճանոթագրություն 16. "Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ"

Միջազգային ծրագրերով վարկային ներդրումներ	30/06/2021	քանակ
ADB/MSME	112,559	40
ADB/TFP/IBA/Ասիական Ջարգացման Բանկ	174,601	6
ADB/TFP/RCA/Ասիական Ջարգացման Բանկ	59,521	3
ADB/WESSD/Ասիական Ջարգացման Բանկ	2,204,263	149
FMO/MSME/Green/	2,039,355	41
DEG/SME/ԴեՊ	1,535,927	66
EBRD/WiB/Վերակառուցման և Ջարգացման Եվրոպական Բանկ	2,452,277	197
FINSCA/MSE/Ֆինտեխնիկ էս Սի էլ	60,900	6
GAF/ KfW/SME/ /ENERGY	424,315	25
FMO/MSME/Retail/	5,347,500	149
GAF/ KfW /AGRO	112,363	11
GAF/KfW/SME	6,737,886	853
GAF/GOV/SME	2,958	1
GAF/KfW/SME/ENERGY	330,821	167
Incofin CVSO CVBA-SO/MSE	52,628	1
GLS AI MFF/ME	3,616	6
EIB/APEX	3,173,307	75
SICAV-SIF/ME1	11,462	7
BS/SME3	2,194,593	96
GLII/ME	22,708	2
COVID 14	3,636	2
COVID 19/1/1	21,047	1
COVID 19/1/2	503,533	7
COVID 19/1/3	3,587,499	118
COVID 19/2/1	38,497	37
COVID 19/2/2	4,748,648	74
COVID 19/3	142,060	16
Ընդամենը	36,098,480	2,156

Հազ դրամ

Միջազգային ծրագրերով վարկային ներդրումներ	31/12/2020	քանակ
ADB/TFP/IBA/Ասիական Չարգացման Բանկ	454,581	12
ADB/TFP/RCA/Ասիական Չարգացման Բանկ	13,134	1
ADB/WESSD/Ասիական Չարգացման Բանկ	2,369,782	137
BlueOrchard/MSE/Բյուռ Օրշարդ	406,446	2
FMO/MSME/Green/	135,472	2
DEG/SME/ՂԵԳ	2,991,072	116
EBRD/WiB/Վերակառուցման և Չարգացման Եվրոպական Բանկ/RCA	2,116,146	2
EBRD/WiB/Վերակառուցման և Չարգացման Եվրոպական Բանկ	3,466,356	255
FINSCA/MSE/Ֆինետիկ Էս Սի Էյ	119,556	10
GAF/ KfW /ENERGY	201,976	156
FMO/MSME/Retail/	2,767,623	59
GAF/KfW/SME	6,092,155	833
GAF/KfW/SME/ENERGY	216,993	27
INCOFINCVBA/MSE/ Ինկոֆին	3,228,112	111
SICAV-SIF/ME1/Սիմբիոտիկա-Գլոբլ ֆայնենշլ Ինքլյուսիվ ֆանդ	375,174	96
EIB/APEX	437,396	9
SICAV-SIF/ME2/Սիմբիոտիկա-ԷսԻԲի IV Մայկրոֆայնրնս ֆանդ	5,569	2
BS/SME1	5,543	1
BS/SME3	1,902,323	57
EFA FIDF/SME	485,990	6
GLII/ME	30,958	2
Ընդամենը	27,822,357	1,896

Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների բացվածք ըստ վարկավորման ոլորտների(առանց հաշվի առնելու վարկերի հնարավոր կորստուտների գծով պահուստները)	30/06/2021	Տոկոսային հարաբերությունը	31/12/2020	Տոկոսային հարաբերությունը
Արդյունաբերություն	27,949,021	14.78	24,428,020	12.42
Գյուղատնտեսություն	13,985,469	6.07	9,287,083	4.72
Շինարարություն	15,435,441	7.06	12,376,728	6.29
Տրանսպորտ և կապ	650,148	0.31	662,594	0.34
Առևտուր	35,937,631	17.05	35,216,623	17.90
Սպառողական	58,884,035	30.81	68,534,046	34.84
Հիփոթեքային վարկեր	22,931,857	10.18	19,868,036	10.10
Սպասարկման ոլորտ	10,659,404	5.35	10,783,610	5.48
Այլ	16,408,926	8.41	15,557,968	7.91
Ընդամենը	202,841,932	100	196,714,708	100

Հաճախորդների ռեզիդենտության առումով վարկային պորտֆելի վերլուծությունը	30/06/2021	Տոկոսային հարաբերությունը	31/12/2020	Տոկոսային հարաբերությունը
ՀՀ ռեզիդենտներ	198,582,132	99.40	192,361,297	99.50
Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների ռեզիդենտներ	260,805	0.13		-
Բելգիա	231,354			
Ֆրանսիա	29,451			
ԲԲԲ-/Բաա3/-ից զածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող երկրների		-		-
Հաշվեդրված տոկոսներ	947,531	0.47	975,918	0.50
Ընդամենը	199,790,468	100	193,337,215	100

Մանրագրություն 16. "Հաճախորդների տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ"

30/06/2021

Հաճախորդների տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների կառուցվածքը ըստ դասակարգման փուլերի /FRS 9/	Փուլ 1 /Չարժեքրկված և մինչև 30օր ժամկետանց/		Փուլ 2 /31-90օր ժամկետանց/		Փուլ 3 /90 օրից ավելի ժամկետանց/	
	Համախառն վարկեր	Արժեքրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեքրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեքրկման պահուստ
Կորպորատիվ վարկեր	93,755,016	229,912	42,887	3,267	383,159	279,608
Ֆիզիկական անձանց և անհատ ձեռներեցների տրված վարկեր	106,928,591	1,751,654	655,840	191,566	1,076,439	595,467
Ընդամենը	200,683,607	1,981,566	698,727	194,823	1,459,598	875,075

31/12/2020

Հաճախորդների տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի, փոխառությունների և արժեքրկման պահուստների բացվածք ըստ ռեզեսիան մոդիլի ճյուղերի	Փուլ 1 /Չարժեքրկված և մինչև 30օր ժամկետանց/		Փուլ 2 /31-90օր ժամկետանց/		Փուլ 3 /90 օրից ավելի ժամկետանց/	
	Համախառն վարկեր	Արժեքրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեքրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեքրկման պահուստ
Կորպորատիվ վարկեր	86,794,109	187,190	102,302	45,827	274,610	200,660
Ֆիզիկական անձանց և անհատ ձեռներեցների տրված վարկեր	107,177,916	1,883,584	1,287,093	375,030	1,078,678	685,202
Ընդամենը	193,972,025	2,070,774	1,389,395	420,857	1,353,288	885,862

30/06/2021					
	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման գնով պահուստ	Ցուտ վարկեր	Համախառն վարկերի արժեզրկման պահուստ	
Մատչելի					
Ոչ մասկետային	57,590,373	1,091,712	56,498,661		1.90%
Մասկետային			0		
- 1-ին 30 օր	329,204	30,231	298,973		9.18%
- 31-ին 60 օր	183,151	68,769	114,382		37.55%
- 61-ին 90 օր	208,177	68,443	139,734		32.88%
- 91-ին 180 օր	262,774	147,405	115,369		56.10%
- 180 օրից ավել	310,360	184,917	125,443		59.58%
Շրջանակ	58,884,039	1,591,477	57,292,562		2.70%
Սեռային					
Ոչ մասկետային	35,878,774	122,055	35,756,719		0.34%
Մասկետային			0		
- 1-ին 30 օր	8,411	726	7,685		8.63%
- 31-ին 60 օր	2,103	972	1,131		
- 61-ին 90 օր	38,125	17627	20,498		46.23%
- 91-ին 180 օր	8,576	6249	2,327		
- 180 օրից ավել	1,641	1,196	445		
Շրջանակ	35,937,630	148,825	35,788,805		0.41%
Արտարյուծություն					
Ոչ մասկետային	27,948,248	60,745	27,887,503		0.22%
Մասկետային					
- 1-ին 30 օր					
- 31-ին 60 օր					
- 61-ին 90 օր					
- 91-ին 180 օր	770	700	70		
- 180 օրից ավել			0		
Շրջանակ	27,949,018	61,445	27,887,573		0.22%
Երեսարարություն					
Ոչ մասկետային	15,435,437	29,577	15,405,860		0.19%
Մասկետային					
- 1-ին 30 օր					
- 31-ին 60 օր					
- 61-ին 90 օր					
- 91-ին 180 օր					
- 180 օրից ավել					
Շրջանակ	15,435,437	29,577	15,405,860		0.19%
Հնիտեղանի					
Ոչ մասկետային	22,883,337	783,218	22,100,119		3.42%
Մասկետային					
- 1-ին 30 օր			0		
- 31-ին 60 օր	4,155	1,563	2,592		37.62%
- 61-ին 90 օր			0		#DIV/0!
- 91-ին 180 օր	44,361	38,554	5,807		
- 180 օրից ավել			0		
Շրջանակ	22,931,853	823,335	22,108,518		3.59%
Գույքատնկատարություն					
Ոչ մասկետային	13,917,099	2,216	13,914,883		0.02%
Մասկետային					
- 1-ին 30 օր	20582	329	20253		1.60%
- 31-ին 60 օր	7894	946	6,948		
- 61-ին 90 օր	22817	1046	21,771		
- 91-ին 180 օր	17079	14324	2,755		
Շրջանակ	13,985,471	18,861	13,966,610		0.13%
Այլ ուղղություն					
Ոչ մասկետային	27,555,514	278,301	27,277,213		1.01%
Մասկետային					
- 1-ին 30 օր	965	1	964		0.10%
- 31-ին 60 օր			0		
- 61-ին 90 օր	28,024	1485	26,539		
- 91-ին 180 օր	27,306	19,897	7,409		72.87%
- 180 օրից ավել	106,675	78,260	28,415		73.36%
Շրջանակ	27,718,484	377,944	27,340,540		1.36%
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	202,841,932	3,051,464	199,790,468		1.50%

31.12.2020					
	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման գնով պահուստ	Ցուտ վարկեր	Համախառն վարկերի արժեզրկման պահուստ	
Մատչելի					
Ոչ մասկետային	66,177,890	1,229,294	64,948,596		1.86%
Մասկետային					
- 1-ին 30 օր	508,621	41,898	466,723		8.24%
- 31-ին 60 օր	508,377	143,884	364,493		28.30%
- 61-ին 90 օր	384,113	131,302	252,811		34.18%
- 91-ին 180 օր	666,982	383,528	283,453		57.50%
- 180 օրից ավել	288064	208,188	79,876		72.27%
Շրջանակ	68,534,047	2,138,095	66,395,952		3.12%
Սեռային					
Ոչ մասկետային	35,171,158	108,891	35,062,267		0.31%
Մասկետային					
- 1-ին 30 օր	9,450	2,154	7,296		22.79%
- 31-ին 60 օր	14,576	6872	7,704		
- 61-ին 90 օր	2,585	1197	1,388		46.31%
- 91-ին 180 օր	15,098	11018	4,080		72.99%
- 180 օրից ավել	3,756	2,741	1,015		72.98%
Շրջանակ	35,216,623	132,873	35,083,750		0.38%
Արտարյուծություն					
Ոչ մասկետային	24,427,117	33,872	24,393,245		0.14%
Մասկետային					
- 1-ին 30 օր			0		
- 31-ին 60 օր					
- 61-ին 90 օր	899	130	769		
- 91-ին 180 օր					
- 180 օրից ավել			0		
Շրջանակ	24,428,016	34,002	24,394,014		0.14%
Երեսարարություն					
Ոչ մասկետային	12,376,726	22,674	12,354,052		0.18%
Մասկետային					
- 1-ին 30 օր					
- 31-ին 60 օր					
- 61-ին 90 օր					
- 91-ին 180 օր					
- 180 օրից ավել					
Շրջանակ	12,376,726	22,674	12,354,052		0.18%
Հնիտեղանի					
Ոչ մասկետային	19,775,925	679,522	19,096,403		3.44%
Մասկետային					
- 1-ին 30 օր	26,108	876	25,232		
- 31-ին 60 օր	6,418	5,574	844		86.85%
- 61-ին 90 օր	23458	8816	14,642		37.58%
- 91-ին 180 օր	32,710	28,411	4,299		
- 180 օրից ավել	3,425	2,975	450		
Շրջանակ	19,868,044	726,174	19,141,870		3.65%
Գույքատնկատարություն					
Ոչ մասկետային	9,272,061	4,509	9,267,552		0.05%
Մասկետային					
- 1-ին 30 օր	8056	46	8010		0.57%
- 31-ին 60 օր	2863	99	2,764		3.46%
- 61-ին 90 օր	4102	1040	3062		25.35%
- 91-ին 180 օր					
Շրջանակ	9,287,082	5,694	9,281,388		0.06%
Այլ ուղղություն					
Ոչ մասկետային	26,898,953	270,567	26,628,386		1.01%
Մասկետային					
- 1-ին 30 օր	2,749	1,018	1,731		37.03%
- 31-ին 60 օր	97,402	44917	52,485		
- 61-ին 90 օր	3,577	124	3,453		
- 91-ին 180 օր	75	68	7		90.67%
- 180 օրից ավել	1,416	1,289	127		91.03%
Շրջանակ	27,004,172	317,983	26,686,189		1.18%
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	196,714,710	3,377,495	193,337,215		1.72%

Օանթագրություն 17. "Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ"

Հազ. դրամ

Պետական արժեթղթեր	30/06/2021	31/12/2020
Պետական գանձապետական պարտատուներ	2,799,740	3,557,090
Ընդամենը	2,799,740	3,557,090

Հազ. դրամ

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	30/06/2021		31/12/2020	
	ցուցակված	չցուցակված	ցուցակված	չցուցակված
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի				
Երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ			647,844	
Կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ		105,755		105,755
Կապիտալի գործիքներ		105,755	647,844	105,755
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր		105,755	647,844	105,755
ՀՀ ոչ պետական արժեթղթերում ներդրումներ (ներառյալ կորուստների պահուստ)				
Չուս ներդրումներ ՀՀ ոչ պետական արժեթղթերում ներդրումներ	-	105,755	647,844	105,755

Հազ. դրամ

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	30/06/2021		31/12/2020	
	ցուցակված	չցուցակված	ցուցակված	չցուցակված
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի				
Կապիտալի գործիքներ		7,141		6,166
Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր		7,141		6,166
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	2,799,740	112,896	4,204,934	111,921

Այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում իրականացված ներդրումները 30/06/2021թ.-ի դրությամբ

Հազ. դրամ

Անձի անվանումը	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը (հազ. դրամ)	Բաժնետար %
S.W.I.F.T	Հեռահաղորդակցության ծառայություններ	Բելգիա	13/09/1996	7,141	-
ԱՐՄԵՆԻԱՆ ՔԱՐԴ ՓԲԸ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	ՀՀ	22/02/2000	82,500	6.20
ԱՔՌԱ ՔՐԵԴԻՏ ՌԵՓՈՐԹԻՆԳ ՓԲԸ	Տեղեկատվական ծառայություններ	ՀՀ	23/06/2006	23,255	4.58
Ընդամենը				112,896	

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների (բացառությամբ կապիտալի գործիքներում ներդրումների) հաշվեկշռային և իրական արժեքները համապատասխանում են իրար:

Ներդրումները կապիտալի գործիքներում ՀՀ-ում չեն գնանշվում որևէ բորսայում և ունեն սահմանափակ շուկա: Այդ գործիքների իրական արժեքը ճշգրտորեն որոշելու համար բացակայում են որոշակի ընդունելի սկզբունքներ ու մեթոդներ, և հետևաբար այդ արժեթղթերը հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ հանած արժեզրկման գծով պահուստի գումարը:

Օանթագրություն 17.1 "Հետզման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր"

Հազ. դրամ

	30/06/2021	31/12/2020
Սեփական գրավադրված արժեթղթեր	39,592,056	39,428,538
Ռեպո համաձայնագրով ձեռք բերված գրավադրված արժեթղթեր	1,951,575	
Գրավադրված արժեթղթերի պահուստ	(254,601)	(43,919)
Ընդամենը	37,385,880	39,384,619

Օանթագրություն 18. "Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ"

	30/06/2021	31/12/2020
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող պետական արժեթղթեր	200,000	
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ոչ պետական արժեթղթեր	619,798	522,571
Կուտակված տոկոսներ	3,950	2,221
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների պահուստ	(13,095)	(9,224)
Ընդամենը	810,653	515,568

Օանթագրություն 19. "Ներդրումներ վերահսկվող անձանց կանոնադրական կապիտալում"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 20. "Հիմնական միջոցներ և ոչ կյուրական ակտիվներ"

Հոդվածի անվանումը	Հոդ, շենքեր	Համակ. և կապի միջոցներ	Փոխադրա-միջոցներ	Այլ հիմն.միջոցներ	Հիմն.միջ.գծով կապ.ներդ.	Օգտագործված իրավունքի ձևով ակտիվներ	Ընդամենը
Հիմնական միջոցների մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2020	8,399,573	3,835,389	903,061	2,299,221	16,310	3,210,266	18,663,820
Ավելացում		92,761	112,189	58,155	176,789	437,354	877,248
Օտարում			(68,333)	(5,886)			(74,219)
Դուրս գրում		(307)				(17,429)	(17,736)
Վերախմբավորում	156,684				(178,370)	(97,956)	(119,642)
Հիմնական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30/06/2021	8,556,257	3,927,843	946,917	2,351,490	14,729	3,532,235	19,329,471
Կուտակված մաշվածության մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2020	436,041	2,477,812	386,200	1,441,332	-	1,118,061	5,859,446
Ավելացում	116,724	173,022	54,837	89,804		307,680	742,067
Օտարում			(54,035)	(568)			(54,603)
Ամորտիզացիայի դուրսգրում		(77)				(10,083)	(10,160)
Կուտակված մաշվածության մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30/06/2021	552,765	2,650,757	387,002	1,530,568	-	1,415,658	6,536,750
Զուտ հաշվեկշռային արժեք							
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	8,003,492	1,277,086	559,915	820,922	14,729	2,116,577	12,792,721
Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	7,963,532	1,357,577	516,861	857,889	16,310	2,092,205	12,804,374

Հիմնական միջոցների վերագնահատումը կատարվել է անկախ գնահատողի կողմից համաձայն շուկայական և եկամտային մոտեցումների: Վերագնահատումից աճը վերագրվել է սեփական կապիտալի վերագնահատման պահուստին :

Ոչ նյութական ակտիվներ					Հազ. դրամ
Հոդվածի անվանումը	Համակարգչային ծրագրեր	Լիցենզիաներ և վստահագրեր	Հեղինակային իրավունքներ	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք					
Ոչ նյութական ակտիվների մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2020	476,894	451,685	206	30,550	959,335
Ավելացում	42,900	149,347			192,247
Վերախմբավորում					-
Ոչ նյութական ակտիվների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30/06/2021	519,794	601,032	206	30,550	1,151,582
Ոչ նյութական ակտիվների կուտակված մաշվածության մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2020	115,392	240,920	84	21,205	377,601
Ավելացում	22,628	34,303	8	1,118	58,057
Օտարում					-
Վերախմբավորում					-
Ոչ նյութական ակտիվների կուտակված մաշվածության մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 30/06/2021	138,020	275,223	92	22,323	435,658
Զուտ հաշվեկշռային արժեք					
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	381,774	325,809	114	8,227	715,924
Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	361,502	210,765	122	9,345	581,734

30.06.2021թ. դրությամբ բանկն ունի ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվ՝ նոր <<Գործառնական օր>> ծրագիր, սկզբնական արժեքը՝ 750 հազ.դրամ ամորտիզացիան 750 հազ.դրամ, մնացորդային արժեքը 0 դրամ:

Մանթագրություն 21. "Այլ ակտիվներ"

Հազ. դրամ

Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	30/06/2021	31/12/2020
Այլ գործառնություններից ստացվելիք գումարներ	95,181	69,582
Ընդամենը	95,181	69,582
Բանկային գործառնությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ(ծանոթ. 7)	(966)	(1,281)
Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք գուտ գումարներ	94,215	68,301
Ղեկնողական պարտքեր և կանխավճարներ		
Ղեկնողական պարտքեր բուօժի գծով	352,561	90,155
Ղեկնողական պարտքեր մատակարարների գծով		
Կանխավճարներ աշխատակիցներին	11	21
Կանխավճարներ մատակարարներին	196,060	257,923
Կանխավճարներ բյուջեի և պարտավոր սոցիալական ապահովագրության վճարների գծով	31,136	47,211
Այլ ղեկնողական պարտքեր և կանխավճարներ	56,470	64,187
Ընդամենը	636,238	459,497
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(6,363)	(4,597)
Ընդամենը	629,875	454,900
Այլ անտիվներ		
Պահեստ	130,070	223,332
Բռնագանձված գրավ և վաճառքի համար պահվող ակտիվներ		
Արատա ժամանակաշրջանի ծախսեր	161,249	202,282
Այլ ակտիվներ	64,765	70,910
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(6,709)	(7,047)
Ընդամենը	349,375	489,477
Ընդամենը այլ անտիվներ	1,073,465	1,012,678

Մանթագրություն 22. "Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ"

Հազ. դրամ

Ընթացիկ հաշիվներ	30/06/2021	31/12/2020
ՀՀ բանկերի	10,792	1,887
BBB-(Baa3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերի		
BBB-(Baa3)-ից զածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերի	17,488	19,532
Հաշվեդրված տոկոսներ		
Ընդամենը	28,280	21,419
Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ		
Այլ		
ՀՀ բանկեր		
Վարկեր և ավանդներ	4,959,281	5,226,705
Այլ	344	685
BBB-(Baa3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկեր		
Վարկեր և ավանդներ		
Այլ		
BBB-(Baa3)-ից զածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկեր		
Վարկեր և ավանդներ	2,246,995	2,317,959
Այլ	37,995	45,498
Հաշվեդրված տոկոսներ	22,502	18,250
Ընդամենը	7,267,117	7,609,097
Ֆինանսական կազմակերպություններ		
Ընթացիկ հաշիվներ	1,978,990	1,449,617
Վարկեր և ավանդներ	34,721,149	32,913,566
Այլ	91,141	60,052
Հաշվեդրված տոկոսներ	85,165	940,740
Ընդամենը	37,842,931	35,363,975
Ընդամենը պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	44,938,328	42,994,491

Օտևաբարձություն 22.1 Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և ավանդներ

Ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված վարկեր	Օրագիր	Արժույթ	Ժամկետ	30/06/2021	Արժույթ	Ժամկետ	31/12/2020
Բլու Օռչարդ ՄարկոթՖանդն ֆանդ	BlueOrchard/MSME	USD	1-4 տարի	4,968,883	USD	1-4 տարի	5,232,330
ԴԵԳ	DEG/SME	USD	1-7 տարի	4,069,078	USD	1-7 տարի	4,819,351
Վերակառուցման և Ջարգացման ԵվրոպականԲանկ	EBRD/WIB	AMD	1-4 տարի	3,878,412	AMD	1-4 տարի	4,867,167
Վերակառուցման և Ջարգացման ԵվրոպականԲանկ	EBRD/WIB	AMD	1-5 տարի	557,495	AMD	1-5 տարի	694,210
Վերակառուցման և Ջարգացման ԵվրոպականԲանկ	EBRD/TFP/RCA	EUR	1 տարուց պակաս		EUR	1 տարուց պակաս	1,211,294
Ի ԷՖ Էյ Ֆայնենշյու Ինսթիտյուշն Դեք Ֆանդ	EFA FIDF/SME	USD	1-3 տարի		USD	1-3 տարի	1,306,046
Գլոբալ Իմպերալ Ինվեստմենտս	GLI/IME	USD	1-4 տարի	1,512,850	USD	1-4 տարի	1,592,434
Ինկոֆին Ինվեսթմենթ Մենեջմենթ	INCOFINCVBA/MSE	USD	1-4 տարի	1,666,557	USD	1-4 տարի	1,756,361
Ինկոֆին Ինվեսթմենթ Մենեջմենթ	Incofin CVSO CVBA-SO/MSE	USD	1-4 տարի	1,016,084	USD	1-4 տարի	1,605,694
Հիլանդսկան Ջառագաման Բանկ	FMO/MSME/Green	EUR	1-5 տարի	2,841,780	EUR	1-5 տարի	3,223,136
Հիլանդսկան Ջառագաման Բանկ	FMO/MSME/Green	USD	1-5 տարի	4,993,172	USD	1-5 տարի	5,262,679
Հիլանդսկան Ջառագաման Բանկ	FMO/MSME/RETAIL	USD	1-5 տարի	9,248,507	USD	1-5 տարի	10,360,594
Սիմբիոտիկա-ԷսՔի IV Մակրոֆանդն ֆանդ	SICAV-SIF/ME1	AMD	1-4 տարի	1,880,662	AMD	1-4 տարի	2,031,312
Սիմբիոտիկա-Գլոբալ Ֆայնենշյու Ինքլյուզիվ Ֆանդ	SICAV-SIF/ME2	AMD	1-4 տարի		AMD	1-4 տարի	512,221
Սիմբիոտիկա Սիքզվ (Լյուքս)-Հորտենսիա Իմպերթ	HIIF/MSME	AMD	1-4 տարի	241,783	AMD	1-4 տարի	241,996
Սիմբիոտիկա Սիքզվ (Լյուքս)- Գլոբալ Ֆայնենշյու	GFIF/MSME	AMD	1-4 տարի	241,783	AMD	1-4 տարի	241,996
Սիմբիոտիկա Սիքզվ (Լյուքս)- ԷսՔի Միկրոֆայնդն ֆանդ VII	SEBMFVII/MSME	AMD	1-4 տարի	817,136	AMD	1-4 տարի	1,935,965
Սիմբիոտիկա Սիքզվ II - Էնդրեինգ Իմպերթ Բոնդ Ֆանդ	SEIBF/MSME	USD	1-4 տարի	379,969			
Սիմբիոտիկա Սիքզվ II - Էյ Բի ԷՆ ԱՄՐՕ Իմպերթ Ֆանդ	SAAIF/MSME	USD	1-4 տարի	506,625			
Ղուա Րիթոր Ֆանդ Էս. Այ. Սի. Էյ. Վի	DRF/ME	USD	1-4 տարի	2,506,545			
Միկրոֆայնդն Էնթենոսիմենթ Ֆեյսիլթի Էս.Էյ. Էս.Այ.Ցի.Կի.Էս.Այ.Է	MEF/MSME	USD	1-4 տարի	2,526,917			
Սևոնյան Առևտրի և Ջարգացման Բանկ(ՍՃԱՋԲ)	BS/MSME3	USD	1-5 տարի	4,972,628	USD	1-5 տարի	5,275,296
Ասիական Ջարգացման Բանկ	ADB/TFP/RCA	USD	1 տարուց պակաս	194,706	USD	1 տարուց պակաս	1,139,791
Ասիական Ջարգացման Բանկ	ADB/MSME	USD	1-5 տարի	7,578,396	USD	1-5 տարի	3,942,012
ԱԻԿՐՈՒ ՓՈՐԻ և ԱԻԶԻԼ ԷՆԹԵՐՓՐԱՅԶԻԶ ԲՈՒՂՑ ԷՍ		AMD	1-4 տարի	6,358,833	AMD	1-4 տարի	5,302,485
Ընդամենը				62,958,801			62,554,370

Օտևաբարձություն 22.2 ՀՀ Գեներալական Բանկից և ՀՀ կառավարությունից ստացված վարկեր

Օրագիր	30/06/2021		31/12/2020	
	Վարկավորման օրվա վրա	Հաշվեցրված տոկոս	Վարկավորման օրվա վրա	Հաշվեցրված տոկոս
Գ.22 / "Կանանց ձեռներեցության ոլորտի աջակցման և զարգացման" վարկային ծրագիր	1,894,182	5,967	1,827,163	6,382
Գ.22 /Եվրոպական ներդրումային բանկի ՀՀ ՓՄՁ-ների վարկավորում	2,323,271	27,984	708,532	26,864
Գ.22 /Գերմանահայկական հիմնադրամի միկրո և փոքր բիզնեսի զարգացման ծրագիր	6,868,610	14,196	5,461,548	13,343
Գ.22 "Վերականգնվող էներգիայի Ջարգացում" ծրագիր	1,416,430	29,548	1,123,120	29,515
Գ.22 "Ֆինանսական միջոցների հասանելիությունը ՓՄՁ-ների համար" ծրագիր	474,971	2,522	244,928	1,760
COR-AGRO-II	7,632	39	10,176	53
COR-AGRO-III	12,553	32	-	-
Cor-Ref	269,500	-	404,250	-
Cor-Cof	11,250	-	16,625	-
COVID-19	169,394	-	212,177	-
Ընդամենը	13,447,793	80,288	10,008,519	77,917

Օտևաբարձություն 22.3 Հետզման պայմանագրեր

Հետզման պայմանագրեր	30/06/2021	31/12/2020
Հետզման պայմանագրեր ֆինանսական	37,059,411	38,125,044
Հետզման պայմանագրեր հաճախորդների հետ		
Ընդամենը	37,059,411	38,125,044

Ծանոթագրություն 23. "Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ"

ՀՀ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ	30/06/2021	31/12/2020
Ընթացիկ հաշիվներ	21,897,467	21,420,211
Ժամկետային ավանդներ	7,497,073	8,129,908
Այլ	870,986	477,035
Հաշվարկված տոկոսներ	330,208	349,775
Ընդամենը	30,595,734	30,376,929

Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ	30/06/2021	31/12/2020
Ընթացիկ հաշիվներ	1,233,866	1,890,143
Ժամկետային ավանդներ		
Այլ	2	2
Հաշվարկված տոկոսներ		216
Ընդամենը	1,233,868	1,890,361

ՀՀ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ	30/06/2021	31/12/2020
Ընթացիկ հաշիվներ	921,886	831,444
Ժամկետային ավանդներ	40,475	4,199
Այլ	14,616	13,748
Հաշվարկված տոկոսներ	1,069	121
Ընդամենը	978,046	849,512

ՀՀ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ	30/06/2021	31/12/2020
Ընթացիկ հաշիվներ	18,156,460	19,641,681
Ժամկետային ավանդներ	53,671,115	53,501,881
Այլ	1,032,687	883,777
Հաշվարկված տոկոսներ	1,076,936	1,125,326
Ընդամենը	73,937,198	75,152,665

Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ	30/06/2021	31/12/2020
Ընթացիկ հաշիվներ	925,557	883,602
Ժամկետային ավանդներ	2,552,369	2,899,316
Այլ	312,329	387,592
Հաշվարկված տոկոսներ	70,420	55,435
Ընդամենը	3,860,675	4,225,945
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների	110,605,521	112,495,412

30.06.2021թ. դրությամբ պարտավորությունների ապահովման միջոց հանդիսացող դրամական միջոցներ 5.282.062 հազ. ՀՀ դրամ
 30.06.2021թ. դատարանի որոշմամբ և հարկային մարմինների կողմից ստեղծված գումար 5.067.410 հազ. դրամ:

Ծանոթագրություն 23.1 "Ստորադաս փոխառություն"

Բանկը 30.06.2021 թ դրությամբ ունի ստորադաս փոխառության մնացորդ՝ 1.244.914 դրամ:

Ծանոթագրություն 24. "Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր"

	30/06/2021	31/12/2020
Բանկի կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթեր	6,224,743	6,185,733
Ընդամենը	6,224,743	6,185,733

Ծանոթագրություն 25. "Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն"

Հազ. դրամ

Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն	30/06/2021	31/12/2020
Աձանցյալ գործիքներ		
Սվովի	25,854	11,549
Ֆորվարդ		
ալլ		
Ընդամենը	25,854	11,549

Ծանոթագրություն 26. "Վճարվելիք գումարներ"

Հազ. դրամ

Վճարվելիք գումարներ	30/06/2021	31/12/2020
Շահարաժիններ	817,308	446,320
Ավանդների ապահովագրության գծով պարտավորություն	48,295	54,273
Ընդամենը	865,603	500,593

Ծանոթագրություն 27. "Այլ պարտավորություններ"

Հազ. դրամ

Այլ պարտավորություններ	30/06/2021	31/12/2020
Ոչ ռեզիդենտի շահութահարկի գծով	69,999	62,158
ԱԱՀ-ի գծով	2,600	2,350
Այլ հարկերի ու տուրքերի գծով	100,476	183,335
Պարտավորություններ աշխատակիցների նկատմամբ աշխատավարձի գծով	874,640	998,449
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարների նկատմամբ	84,373	84,764
Այլ պարտավորություններ	111,512	545,715
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	1,243,600	1,876,771

Ծանոթագրություն 28. "Կանոնադրական կապիտալ"

Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում է 26,107,556 հազ. դրամ, այն ներառում է 1,897,938 հատ սովորական բաժնետոմս 10400 դրամ անվանական արժեքով և 424,600 հատ արտոնյալ բաժնետոմս 15,000 դրամ անվանական արժեքով: Ներկայացնում ենք հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ նշանակալից մասնակիցների վերաբերյալ տեղեկություններ.

Հազ. դրամ

Նշանակալից մասնակցի անունը/անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը	Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Մասնակցի գործունեության տեսակը (հրավաբանական անձանց համար)
Սուրիաայան Սարիբեկ Այբերտի	5,516,150	27.95%	
Սուրիաայան Խաչատուր Այբերտի	3,138,533	15.90%	
Սուրիաայան Էդուարդ Այբերտի	2,089,558	10.59%	
Սուրիաայան Ռոբերտ Այբերտի	3,436,326	17.41%	

Արտոնյալ բաժնետոմս ունեցող բաժնետերերն իրավունք ունեն
 ա/ մասնակցել Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովին՝ իրենց պատկանող արտոնյալ բաժնետոմսերի քանակին և անվանական արժեքին համապատասխան ձայների քանակով՝ օրենքով և բանկի կանոնադրությամբ սահմանված դեպքերում:
 բ/ ստանալ եռամսյակային վճարներ(շահութաբաժիններ),գ/ ստանալ Բանկի գործունեության վերաբերյալ օրենքով սահմանված ցանկացած տեղեկատվություն,
 դ/ ստանալ Բանկի գույքի իր հասանելիք մասը Բանկի լուծարման դեպքում:

Ծանոթագրություն 29. "Մեփական կապիտալի այլ տարրեր"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 30. "Պահուստներ, պայմանական դեպքեր և պոտենցիալ պարտավորություններ

Բանկի իրավական պարտավորությունները 30.06.2021թ. դրությամբ առկա չեն այնպիսի իրավական պարտավորություններ, որոնց գծով բանկը իրականացրել է պահուստավորում: Բանկն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում: Բանկի հարկային պարտավորությունները 30.06.2021թ. դրությամբ բանկն ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները և իր հարկային պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորումների անհարժեշտություն չկա:

Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով բանկի պայմանական պարտավորությունները

	Հազ. դրամ	
	30/06/2021	31/12/2020
Զօգտագործված վարկային գծեր	5,652,605	4,861,322
Տրամադրված երաշխիքներ	5,518,381	7,316,766
Տրամադրված ակրեդիտիվներ		
Նշված հոդվածների գծով պահուստ (ծանոթ. 7)	(57,807)	(54,637)

Ծանոթագրություն 31. "Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ"

Ներկայացվող ծանոթագրության առումով բանկի հետ կապված անձինք են համարվում Բանկի ղեկավարները, բանկի բաժնետերերը և "Բանկերի և բանկային գործունեության մասին" ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով նրանց հետ կապված անձինք:

Բանկի ղեկավարներ են համարվում բանկի խորհրդի նախագահը, նրա տեղակալը և խորհրդի անդամները, գործադիր տնօրենը, նրա տեղակալները, գլխավոր հաշվապահը, նրա տեղակալը, ներքին աուդիտի ղեկավարը, նրա անդամները, բանկի տնօրինության անդամները, ինչպես նաև բանկի տարածքային ստորաբաժանումների ղեկավարները և կառուցվածքային ստորաբաժանումների ղեկավարները՝ բանկի ղեկավարամենտի, վարչության, բաժնի պետերը:

Բանկի հետ կապակցված կողմերի հետ գործարքները իրականացվել են շուկայում գործող պայմաններից և տոկոսադրույքներից ելնելով:

	Հազ. դրամ	
	30/06/2021	31/12/2020
Բանկի հետ կապված կողմերին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ		
Բանկի բաժնետեր	5,121,707	3,941,879
Հիմնական ղեկավար անձնակազմ	417,119	333,870
Ֆինանսական կազմակերպություն	-	352,061
Ընդամենը	5,538,826	4,627,810
Տոկոսային եկամուտ	221,489	271,897

	30/06/2021	31/12/2020
Բանկի հետ կապված կողմերից ներգրավված միջոցներ		
Բանկի բաժնետեր	1,057,728	1,128,108
Հիմնական ղեկավար անձնակազմ	1,401,286	664,407
Ֆինանսական կազմակերպություն	265,779	186,170
Ընդամենը	2,724,793	1,978,685
Տոկոսային ծախս	30,318	24,902

	30/06/2021	31/12/2020
Բանկի ղեկավարությանը վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարներ		
Բանկի խորհրդին	120,836	283,966
Աշխատավարձ	120,836	233,671
Պարգևատրում		19,100
Բանկի գործադիր մարմնին	192,765	375,836
Աշխատավարձ	192,765	378,353
Պարգևատրում		31,486
Բանկի ներքին աուդիտին	50,491	95,988
Աշխատավարձ	50,491	93,227
Պարգևատրում		8,037
Ընդամենը	364,092	755,790

1) վարկային ռիսկի բանկի սեփական սահմանում

Վարկային ռիսկը վարկի, հաշվարկված տոկոսի կամ դրանց մի մասի պայմանագրով սահմանված ժամկետներից ուշացման կամ անվերադարձելիության հնարավոր վտանգն է՝ պայմանավորված վարկառուի ֆինանսական վիճակի վատթարացման, գրավի արժեզրկման և նման այլ պատճառներով, որի արդյունքում բանկը կարող է ֆինանսական կորուստներ կրել:

2) վարկային ռիսկի չափման և գնահատման մեթոդները

Բանկում մշակվել է վարկային ռիսկի գնահատման և կառավարման մեթոդաբանություն, որը հնարավորություն է տալիս գնահատելու վարկի ռիսկայնությունը՝ հիմնվելով համապատասխան մոդելի հաշվարկների արդյունքների վրա: Ջուզակցելով մաթեմատիկական և տնտեսագիտական հիմնավորումները՝ վարկային ռիսկի գնահատման մոդելն ապահովում է ռիսկի գնահատման համալիր մոտեցում, որի արդյունքում վերոհիշյալ մեթոդաբանությունը նպաստում է վարկի տրամադրման հիմնավորված որոշման կայացմանը՝ որպես էկզոգեն փոփոխականներ կիրառելով նաև էքսպերտային գնահատականները: Փոխառուի վարկունակության նախնական ուսումնասիրության ժամանակ բանկը բացահայտում է պոտենցիալ փոխառուի համապատասխանությունը բանկի վարկային քաղաքականությամբ սահմանված ընդհանուր չափանիշներին, որի դրական արդյունքի դեպքում կատարվում է վարկունակության գործոնների մանրամասն վերլուծություն:

3) մոդելների նկարագրությունը (առկայության դեպքում),

Ի հավելումն վերոհիշյալ մեթոդաբանության՝ վարկային ռիսկի գնահատման համար բանկում կիրառվում է նաև սթրես թեստերի մեթոդը, որը ենթադրում է դիտարկվող տարբեր շուկային սցենարների տեղի ունենալու դեպքում բանկի վնասների հաշվարկ:

Մթրես թեստերը կիրառելիս դիտարկվում են տվյալ ռիսկին վերաբերող մի շարք սցենարներ և յուրաքանչյուր սցենարի դեպքում համապատասխան մեթոդով հաշվարկվում է բանկի վնասը: Վարկային ռիսկի գնահատման նպատակով օգտագործվում են հետևյալ շուկային սցենարները.

1. դասակարգված վարկերի X%-ի չափով դուրսգրումը,
2. կասկածելի վարկերի Y%-ի դասակարգումը անհուսալի վարկերի,
3. ստանդարտ վարկերի Z%-ի դասակարգումը հսկվող վարկերի,
4. արտարժույթով ստանդարտ վարկերի U%-ի դասակարգումը հսկվող վարկերի,
5. խոշոր վարկառուի սննկացման հետևանքով վարկի անհուսալի դառնալու սցենար,
6. ընդհանուր վարկերի K%-ի դասակարգումը անհուսալի վարկերի,
7. հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների և հետհաշվեկշռային անավարտ ժամկետային գործառնությունների L%-ի չափով վերափոխումը հաշվեկշռային հոդվածների,

8. առաջին (բացառությամբ կասկածելի դասակարգված), երկրորդ, երրորդ և յոթերորդ սցենարների միաժամանակ հանդես գալու սցենար,

որտեղ X, Y, Z, U, K, L-ը սցենարների պարամետրերն են (1-ից 100 թվեր են):

Մթրես թեստերի կիրառման արդյունքում հաշվարկվում են նշված շուկային իրավիճակների ազդեցությունը Բանկի ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափի և համարժեքության Ն1 նորմատիվների վրա, ինչպես նաև նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերը, գնահատվում են նորմատիվների խախտման հնարավորությունը և չափերը, պահուստաֆոնդ փոխանցման ենթակա հավելյալ գումարի չափը:

Հաշվարկվում են հնարավոր տարբեր սցենարների դեպքում (յուրաքանչյուր սցենարի պարամետրի տարբեր արժեքների համար) պահուստաֆոնդ փոխանցման ենթակա հավելյալ գումարները, որոնք օգտագործվում են նախորդ ժամանակահատվածների տվյալների հիման վրա մշակված հավանական սցենարների վերլուծման նպատակով: Առավել հավանական սցենարների վերլուծության միջոցով գնահատվում է վարկային պորտֆելի ռիսկայնությունը և իրականացվում են ռիսկի նվազագույն մակարդակի ապահովմանն ուղղված միջոցառումներ: Բանկի ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափի և համարժեքության նորմատիվների վրա դասակարգված, կասկածելի, ստանդարտ և ընդհանուր վարկերի որոշակի տոկոսի դուրսգրման սցենարների ազդեցության վերլուծությունում ներառված է նաև նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերի որոշումը, որը հնարավորություն է տալիս գնահատել տվյալ օրվա դրությամբ նորմատիվների խախտման հավանականությունը (ռիսկը):

4) վարկային ռիսկի թուլատրելի մակարդակի որոշումը՝ ռիսկի քանակական վերլուծություն և ռիսկի քանակական գնահատական.

Բանկը, իր վարկային պորտֆելը կառուցելիս, հաշվառում և վիճակագրություն է տանում վարկերի առանձին տեսակների կենտրոնացումների վերաբերյալ.

- ✓ ըստ տնտեսության ճյուղի,
- ✓ ըստ տարածաշրջանի,
- ✓ ըստ մեկ փոխառուի և նրա հետ փոխկապակցված անձանց,
- ✓ ըստ վարկերի ժամկետների,
- ✓ ըստ գրավների և այլն:

5) վարկային ռիսկի կարգավորումը՝ վարկային ռիսկի ազդեցության նվազման կամ չեզոքացման ուղղությամբ աշխատանքները:

Բանկի որդեգրած վարկային քաղաքականությունը նպատակ է հետապնդում առավելագույնի հասցնել ներգրավված միջոցների, որպես վարկ տեղաբաշխման արդյունավետությունը՝ ապահովելով համապատասխան իրացվելիություն և ռիսկի դիվերսիֆիկացիա անհրաժեշտ եկամտաբերության պայմաններում:

Բանկի վարկային ռիսկի կառավարումն իրականացվում է գործընթացը կարգավորող կանոնակարգերի և կարգերի միջոցով, որոնք սահմանում են վարկառուին ներկայացվող պահանջները, վերջինիս վարկունակությունը գնահատող համապատասխան չափանիշները, վարկի ապահովվածության գնահատումը, գրավի իրացվելիության վերլուծությունը, խոշոր վարկերի տրամադրման սահմանափակումը, արտաքին միջավայրի փոփոխությունների կանխատեսումը, վարկային մոնիտորինգը, հսկողությունը, վերահսկումը և այլն:

30/06/2021

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	49,996,243	866,097	552,858	118,990	51,534,188
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշարձաններ	443				443
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	9,092,964	34,659	229,087	8,100	9,364,811
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	7,513,609				7,513,609
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ		1,751			1,751
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	199,526,422		264,046		199,790,468
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով սափվող արժեթղթեր	2,905,495		7,141		2,912,636
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	37,385,880				37,385,880
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	810,653				810,653
Այլ ակտիվներ	93,459		756		94,215
Ընդամենը ակտիվներ	307,325,169	902,507	1,053,888	127,090	309,408,654

31/12/2020

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	38,886,401	643,911	2,928,232	114,213	42,572,757
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշարձաններ	443				443
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	12,929,143	79,642	741,943	5,025	13,755,753
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	10,175,600				10,175,600
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ		16,538			16,538
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	193,337,215				193,337,215
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	39,384,619				39,384,619
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով սափվող արժեթղթեր	4,310,689		6,166		4,316,855
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	515,568				515,568
Այլ ակտիվներ	68,588		994		69,582
Ընդամենը ակտիվներ	299,608,266	740,091	3,677,335	119,238	304,144,930

ՀՀ տարածքում տեղաբաշխված վարկերը ըստ ՀՀ մարզերի տեղաբաշխվածության.

Հազ. դրամ

ՀՀ մարզեր	30/06/2021	31/12/2020
Երևան	137,682,696	132,668,303
Կոտայք	16,370,339	16,171,193
Սրբաբեր	10,580,111	9,944,887
Լոռի	7,227,799	7,937,621
Ղեղարթունիք	5,775,430	5,969,132
Շիրակ	5,092,479	5,395,918
Արմավիր	5,859,866	4,833,086
Սյունիք	4,260,270	4,117,445
Արագածոտն	3,509,674	3,253,920
Վայոց Ձոր	1,295,131	1,079,485
Տավուշ	911,858	1,071,041
Արցախ	1,224,817	895,184
Ընդամենը	199,790,470	193,337,215

1) Վարկային պորտֆելի ապահովածության արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով բանկում վարկերը տրամադրվում են գրավի գնահատված արժեքի առավելագույնը 70%-80%-ի չափով և վարկի գծով հետագա մարումների դեպքում վարկ/գրավ հարաբերակցության գործակիցը նվազում է: Գրավադրվող գույքերի գնահատումը կատարվում է գնահատման թույլտվություն ունեցող մասնագիտացված անկախ գնահատող կազմակերպությունների կողմից ՀՀ դրամով, վարկերը տրամադրվում են նաև արտարժույթով: Փոխարժեքային տատանումների և ժամկետանց վարկերի պարագայում կուտակված տույժերի հաշվին վարկառուի պարտավորությունների աճի հետևանքով գրավի արժեքի անբավարարության դեպքում բանկի ռիսկերը նվազացնում է այն, որ համաձայն վարկային պայմանագրերի բանկը իրավունք ունի բավարարել իր վարկային պահանջը վարկառուի բանկային հաշվում առկա դրամական միջոցների հաշվին, որից հետո պահանջել վարկային պարտքի բռնագանձում դատական կարգով:

2) Հարկ է նշել, որ վարկային պորտֆելում չապահովված վարկերը (առանց պահուստների) 30.06.2021թ-ի դրությամբ չեն գերազանցում վարկային պորտֆելի 7.9%-ը: Չապահովված վարկերի գերակշիռ մասը կազմում են "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ-ում հաշիվների ակտիվ շարժ ունեցող հաճախորդներին տրամադրված վարկերը, որոնք ունեն կայուն դրամական հոսքեր: Մեծ տեսակարար կշիռ են կազմում նաև պլաստիկ քարտերի համար սահմանված վարկային գծերը: Այս վարկերի գծով ռիսկը փոքր է, քանի որ փոքր է մեկ հաճախորդին տրամադրվող վարկային գծերի սահմանաչափը, վարկառուները ապահովված են աշխատանքով, առանձին դեպքերում առկա են հեղինակավոր կազմակերպությունների երաշխավորություններ:

3) Վարկային ներդրումները 30.06.2021թ-ի դրությամբ առանց պահուստների կազմել են 202.841.932 հազ. դրամ: Փուլ 2, փուլ 3 գնացած վարկերի ծավալը 30.06.2021թ-ի դրությամբ կազմել է 2.158.325 հազ. դրամ:

4) Վարկային պորտֆելի պահուստավորումը համապատասխանում է ՖՆՄՍ 9-ի պահանջներին:

5) 2021թ II-րդ եռամսյակում կնքված ռեպո գործարքների ծավալը (բացառությամբ երկարաձգումների) կազմել է 514,821,205 հազ. դրամ՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածում՝ 292,473,843 հազ. դրամ: Հակադարձ ռեպո գործարքների ծավալը 2021թ II-րդ եռամսյակում կազմել է 18,324,037 հազ. դրամ, 1,142.668 usd՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածում՝ 18,827,754 հազ. դրամ, 0 usd:

6) "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ-ում վարկավորման գործընթացը իրականացվում է անհրաժեշտ մասնագիտական գիտելիքներով օժտված և աշխատանքային փորձ ունեցող անձնակազմի կողմից: Մասնագետների ընդունելիությունը կատարվում է մրցութային կարգով հաստուկ՝ մրցութային հանձնաժողովի կողմից: Մրցույթների մասին հայտարարությունները տեղակայվում են զանգվածային լրատվության միջոցներում և բանկի ինտերնետ կայքում:

7) Վարկավորման գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու և առևտրային վարկերի գծով վարկային ռիսկերը նվազեցնելու նպատակով վարկային մասնագետների կողմից իրականացվում է վարկառուի ֆինանսական գործունեության մանրամասն վերլուծություն: Վերլուծության նպատակով վարկի տրամադրման ստորաբաժանումների մասնագետները այցելում են հաճախորդի գործունեության վայր, վերլուծության համար օգտվելով ինչպես առկա հաշվետու փաստաթղթերից, այնպես էլ կազմելով հաշվեկշիռի, եկամուտ-ծախսերի, դրամական հոսքերի, կապիտալի շարժի սեփական տարբերակները:

Բանկի մասնագետի կողմից կազմված հաշվեկշիռը արտացոլում է իրավիճակը վերլուծության պահին՝ իրացվելի ակտիվներ /կանխիկ միջոցներ դրամարկղում, բանկային հաշիվներ, խնայողություններ/, դեբիտորական պարտքեր /ստացվելիք գումարներ, ապրանքներ ճանապարհին, կատարված կանխավճարներ/, ապրանքանյութական պաշարներ /հումք, նյութեր, կիսաֆաբրիկատներ, ապրանքներ/, հիմնական միջոցներ /հաճախորդի գործունեության հետ կապված սարքավորումներ, ավտոմեքենաներ, անշարժ գույք և այլ գույք/:

Եկամուտ - ծախսերի հաշվետվությունը կազմվում է հաշվի առնելով հաճախորդի միջին ցուցանիշները՝ իրացում /միջինացված տվյալներ/, ապրանքի կամ ծառայությունների արժեք /հումքի, կուլթերի ծախս, ապրանքների ինքնարժեք/, վերադիր ծախսեր /աշխատավարձ, վարձավճար, տրանսպորտային ծախսեր, կոմունալ ծախսեր, հարկեր և այլն/, այլ եկամուտներ, այլ ծախսեր, տրամդրվելիք վարկի և տոկոսների մարումներ:

Վերլուծության ժամանակ հաշվարկվում են հաճախորդի ֆինանսական վիճակը բնութագրող այնպիսի տնտեսական ցուցանիշներն ու գործակիցները, ինչպիսիք են կապիտալի համարժեքության գործակից, իրացվելիության գործակից, շրջանառելիության գործակից, վերադիր, համախառն մարժա, մաքուր մարժա, իրացման ծավալների թույլատրելի իջեցման սահման, լրացուցիչ հաշվարկվում է նաև վարկի սպասարկման գործակից:

Վարկի գումարը տրամադրվում է միայն վարկառուի ֆինանսական վիճակը նշված ցուցանիշների համար սահմանված բանկի պահանջներին բավարարելու դեպքում, որոնք ամրագրված են վարկավորման գործընթացը սահմանող ներքին իրավական ակտերով:
Վարկավորման գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով պարբերաբար իրականացվում է տրամադրված վարկերի մոնիտորինգ: Մոնիտորինգը իրականացվում է բանկի հատուկ ստորաբաժանման՝ վարկերի մոնիտորինգի բաժնի կողմից: Վարկերի ընթացիկ մոնիտորինգը անհրաժեշտության դեպքում իրականացվում է վարկային մասնագետների կողմից:

Կիրառվում է մոնիտորինգի երկու տեսակ՝

1. Փաստացի այցելությունների միջոցով մոնիտորինգ:

2. Հեռախոսային մոնիտորինգ:

Մոնիտորինգի ընթացքում բաժնի մասնագետների կողմից պարզաբանվում են հետևյալ խնդիրները.՝

2. Տեղեկատվություն վարկառուի շուկայում դիրքի փոփոխության վերաբերյալ (մրցակիցներ, գնային տատանումներ, իրացում և այլն):

3. Ըստ փուլերի տրամադրվող վարկերի, ինչպես նաև գործող վարկերի առկայության դեպքում, նախքան հերթական փուլի կամ նոր վարկի տրամադրումը, իրականացվում է նախնինում տրված վարկի մոնիտորինգ (վերլուծություն):

4. Փոփոխություններ կապված մատակարարների, սպառողների կազմի, հումքի գների հետ:

5. Վարկառուի ֆինանսական վիճակը բնութագրող այլ ցուցանիշներ:

Մոնիտորինգի ընթացքում վարկի ոչ նպատակային օգտագործման կամ վարկառուի կողմից բանկին ոչ ստույգ տեղեկատվություն ներկայացման դեպքերի բացահայտման ժամանակ փուլերով տրամադրվող վարկերի դեպքում կարող է դադարեցվել հետագա վարկավորումը կամ կարող է դադարեցվել վարկային պայմանագրի գործողությունը և իրականացվել վարկի, առևտրային նպատակով տրամադրված վարկային գծի և հաշվարկված տոկոսագումարների վաղաժամկետ մարում՝ հիմք ընդունելով գրավի պայմանագրով վերապահված իրավունքները:

Գրավի գնահատումը իրականացվում է գնահատման թույլտվություն ունեցող մասնագիտացված անկախ գնահատող կազմակերպությունների կողմից: Գույքերի գնահատումը արտացոլում է շուկայում առկա իրավիճակը՝ հաշվի առնելով գույքերի գների կանխատեսումը:

Հաճախորդների հետ կնքվող վարկային և գրավի պայմանագրերում առկա է դրույթ գույքերի պարտադիր ապահովագրության վերաբերյալ:

Դուրս գրված վարկերի հավաքագրումը իրականացվում է վարկավորման և միջոցների ներգրավման վարչության խնդրահարույց վարկերի բաժնի և անվտանգության վարչության կողմից համատեղ:

8) "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ-ում վարկավորման գործընթացը ներառում է վարկային ռիսկերը հայտնաբերելու համար համապատասխան բոյոր ազդակները:

Վարկային ռիսկի կառավարումը Բանկում կատարվում է հետևյալ հիմնական ընթացակարգերով՝

1. Վարկավորվող օբյեկտի խելամիտ բացահայտման գործընթաց,
2. Վարկային փաստաթղթերի ստանդարտ փաթեթի հավաքագրում,
3. Վարկերի մոնիտորինգ,
4. Պրոբլեմային վարկերի մարման գործընթաց:

Վերոնշյալ գործընթացների արդյունքում բացահայտվում և գնահատվում է փոխառուի իրավունակությունը, վարկի նպատակը, փոխառուի վարկունակությունը և վարկի մարման աղբյուրները, փոխառուի հետ կապված անձանց գծով առկա ռիսկերի բացահայտում, փոխառուի վարկային պատմությունը, ձեռնարկատիրական գործունեություն ծավալելու փորձառությունը, դիրքը շուկայում, գրավի առարկայի համապատասխանությունը:

Վերոնշյալ գործընթացների արդյունավետության բարձրացմանը նպաստում է նաև այն, որ բանկի կողմից վարկավորվող հաճախորդների գործունեությունը շատ դեպքերում փոխկապակցված է և բանկը հնարավորություն է ունենում ստուգելու հաճախորդի կողմից ներկայացվող տեղեկատվության ճշգրտությունը նրա հետ առնչվող /մատակարար, գնորդ կամ մրցակից հանդիսացող/ հաճախորդի կողմից ներկայացված տեղեկատվության հետ համեմատելու միջոցով:

1) Չուկայական ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Շուկայական ռիսկը արտարժույթային, տոկոսադրույքի և գնային ռիսկն է, որը հետևանք է համապատասխանաբար՝ փոխարժեքի, տոկոսադրույքների և կապիտալի գործիքների գների տատանման:

2) Չուկայական ռիսկի չափման և գնահատման մեթոդները

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթային ռիսկի և դիրքերի կարավարման արդյունավետության գնահատում:

Արտարժույթային ռիսկի գնահատման VAR մոդելի հաշվարկներն իրականացվում են օրական կտրվածքով, որոնց համար հիմք են հանդիսանում արտարժույթների փոխարժեքների նախորդ ժամանակահատվածի տվյալների ժամանակային շարքերը և արտարժույթային դիրքերի վերաբերյալ տվյալները: Որպես առանձին արտարժույթային դիրքի գծով ռիսկի բնութագրիչ դիտվում է առաջիկա մեկ (տաս) օրվա համար փոխարժեքների տատանման հետևանքով վերագնահատման վնասի հնարավոր առավելագույն մեծությունը տրված հուսալիության մակարդակի պայմաններում: Մոդելի հաշվարկներն իրականացվել են 99% հուսալիության մակարդակի պայմաններում: Մոդելի շրջանակներում հաշվարկվում է արտարժույթների փոխարժեքների տատանումների կոռելյացիոն մատրիցը, որի հիման վրա իրականացվում է արտարժույթային դիրքերից առաջացող հնարավոր առավելագույն ընդհանուր վնասի (արտարժույթային ակտիվների և պարտավորությունների փաթեթի ռիսկի) գնահատում:

Հաշվետու եռամսյակի արդյունքներով միջին օրական հնարավոր առավելագույն վնասն (արտարժույթային ռիսկը) ըստ առանձին արտարժույթային դիրքերի և արտարժույթային ակտիվների և պարտավորությունների փաթեթի, 99% հուսալիության պայմաններում կազմել է.

Արտարժույթի ռիսկ										
Հաշվետու ժամանակաշրջան	USD	GBP	EUR	CHF	KZT	AED	RUB	GEL	XAU	Համախառն YAR
2021թ. I կտ.	5,108.30	197.64	159.78	449.21	25.35	5.64	1,366.35	756.20	0.00	5,633.28
2021թ. II կտ.	6,690.98	215.90	145.50	338.96	16.78	5.61	1,005.35	536.10	#DIV/0!	6,988.54
ագնվագում	1,582.68	18.26	-14.28	-110.25	-8.57	-0.03	-361.00	-220.10	#DIV/0!	1,355.26

Ներկայացվում է բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ըստ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների. 30/06/2021

	ՀՀ դրամ	USD	EUR	RUB	Այլ արժույթ	Շեղանիք
Դրամական միջոցներ և դրանք համարժեքներ	20,276,606	26,058,413	3,756,915	1,288,633	153,622	51,634,188
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշատոմսեր	443					443
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմակերպությունների նկատմամբ	2,154,579	3,048,473	4,089,899	71,861		9,364,811
Հակադարձ հետգուման պայմանագրեր	7,151,646	361,963				7,513,609
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	125,364,415	63,380,060	11,030,814	15,179		199,790,468
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով սահմուտ ֆին. ակտիվներ	2,912,636					2,912,636
Հետգուման պայմանագրով գրավարձված արժեքներ	37,385,880					37,385,880
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	200,069	610,584				810,653
Այլ ակտիվներ	87,418	4,363	2,415	20		94,215
Շեղանիք ակտիվներ	195,533,692	93,463,855	18,880,042	1,375,693	153,622	309,406,904
Պատասխանություններ						
Պատասխանություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմակերպությունների նկատմամբ	32,405,860	7,842,852	4,657,251	32,365		44,938,328
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և ակտիվներ	13,678,301	46,318,226	2,962,273			62,958,800
ՀՀ ներստանդարտական բանկերի և ՀՀ կառավարությունից ստացված մատուցումներ	13,577,899					13,577,899
Հետգուման պայմանագրեր	37,059,411					37,059,411
Պարտավորություններ հաճախորդներին նկատմամբ	63,255,446	40,414,183	5,028,408	1,824,800	82,684	110,805,521
Ստորադաս փոխառություն		1,244,914				1,244,914
Շեղանիք հարկի գծով պարտավորություններ	529,375					529,375
Բանկի կողմից թողնված ամբողջություններ	2,563,972	3,660,771				6,224,743
Վճարվելիք գումարներ	865,603					865,603
Հետաձգված հարկապահանջներ արտարժույթում	455,139					455,139
Օտարոճման հրամուսների ձևով ակտիվներ	1,717,870					1,717,870
Այլ պարտավորություններ	1,114,918	124,431	3,480	328	443	1,243,600
Շեղանիք պարտավորություններ	167,223,794	99,805,377	12,651,412	1,857,493	83,127	281,421,202
Հաշվեկշռային բաց դիրք	28,309,898	(6,141,522)	6,228,630	(481,800)	70,495	27,985,701
Ընդամենը	(694,782)	6,637,991	(6,486,480)	419,148		(24,103)
Զուտ ռիսկ	27,715,135	496,469	(257,850)	(62,652)	70,495	27,981,698

31/12/2020

	ՀՀ դրամ	USD	EUR	RUB	Այլ արժույթ	Շեղանիք
Ակտիվներ						
Դրամական միջոցներ և դրանք համարժեքներ	18,124,517	18,224,707	4,864,681	1,208,602	150,250	42,572,757
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշատոմսեր	443					443
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմակերպությունների նկատմամբ	1,630,975	7,097,802	5,012,538	14,418	21	13,765,753
Հակադարձ հետգուման պայմանագրեր	9,871,539	304,061				10,175,800
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	119,742,812	61,561,653	11,994,256	38,494		193,337,215
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով սահմուտ ֆին. ակտիվներ	3,773,447	479,736	64,900			4,318,083
Հետգուման պայմանագրով գրավարձված արժեքներ	39,384,619					39,384,619
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ		514,340				514,340
Այլ ակտիվներ	62,228	55,164	2,598	68	802	120,860
Պատասխանություններ	192,590,580	88,237,463	21,938,873	1,261,582	151,073	304,179,870
Պատասխանություններ						
Պատասխանություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմակերպությունների նկատմամբ	29,753,723	7,672,792	5,462,381	105,548	48	42,994,491
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և ակտիվներ	15,505,052	42,614,887	4,434,432			62,564,371
ՀՀ ներստանդարտական բանկերի և ՀՀ կառավարությունից ստացված մատուցումներ	10,151,725					10,151,725
Հետգուման պայմանագրեր	38,125,044					38,125,044
Պարտավորություններ հաճախորդներին նկատմամբ	67,947,003	37,887,644	4,584,848	2,008,527	67,388	112,495,410
Ստորադաս փոխառություն		1,311,068				1,311,068
Շեղանիք հարկի գծով պարտավորություններ	790,950					790,950
Բանկի կողմից թողնված ամբողջություններ	2,389,959	3,795,764				6,185,733
Վճարվելիք գումարներ	500,593					500,593
Հետաձգված հարկապահանջներ արտարժույթում	467,873					467,873
Օտարոճման հրամուսների ձևով ակտիվներ	1,674,091					1,674,091
Այլ պարտավորություններ	1,628,952	195,543	24,690	27,370	216	1,876,771
Շեղանիք պարտավորություններ	168,934,975	93,477,898	14,506,350	2,141,444	67,652	279,128,120
Հաշվեկշռային բաց դիրք	23,655,605	(6,240,236)	7,432,623	(879,863)	83,421	25,051,550
Ընդամենը		6,279,158	(7,052,210)	778,041		4,989
Զուտ ռիսկ	23,655,605	1,038,922	380,413	(101,821)	83,421	25,056,539

* "I" կամի արտարժույթի՝ կազմը հետևյալն է. ԱՄՆ դոլար, Անգլիական ֆունտ ստեռլինգ, Եվրո, Շվեյցարական ֆրանկ, Ուկրաինական ֆրանկ, Ուկրաինական ֆրանկ, Ռուսաստանից ստացված ձուլակտոր և Մետաղական հաշիվ
 ** "II" կամի արտարժույթի՝ կազմը հետևյալն է. ՌԻ՝ դոլար, KZT, Վրացական լարի, ՄԱՆ՝ դիրհամ:

Տոկոսադրույքի փոփոխման ռիսկի գնահատում:

Վիսթալանսի վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ բանկի 2021թ. II եռամսյակի միջին կուտակային դիսբալանսը (տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային ճեղքվածքը) դրական է՝ 15,128,946 հազ. դրամ՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի 22,865,609 հազ. դրամի դիմաց՝ բացարձակ արժեքով նվազելով 7,736,663 հազ. դրամով կամ 33.8%-ով, այսինքն՝ բանկը միջին հաշվով 2021թ. II եռամսյակում զգայուն է եղել ըստ ակտիվների: Միջին կուտակային դիսբալանսը 2021թ. II եռամսյակում, նախորդ եռամսյակի համեմատ, բացարձակ արժեքով աճել է 3,252,311 հազ. դրամով կամ 27.4%-ով:

Տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների հարաբերակցության միջին գործակիցը 2021թ. II եռամսյակում, նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ, նվազել է 5.2 տոկոսային կետով՝ կազմելով 106.2%՝ 2020թ. II եռամսյակի 111.3% միջին արժեքի դիմաց, այսինքն 2021թ. II եռամսյակում միջին հաշվով տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվները կազմել են տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայուն պարտավորությունների 106.2%-ը:

Ակտիվների դյուրացիան 2021թ. II եռամսյակի վերջի դրությամբ կազմել է 1.680 տարի (2020թ. II եռամսյակի վերջի 1.727 տարվա դիմաց)՝ նվազելով 0.046 տարով կամ 2.7%-ով: Նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ (1.769 տարի) նշված ցուցանիշը նվազել է 0.088 տարով կամ 5%-ով:

Պարտավորությունների դյուրացիան 2021թ. II եռամսյակի վերջի դրությամբ կազմել է 1.011 տարի (2020թ. II եռամսյակի վերջի 0.971 տարվա դիմաց)՝ աճելով 0.04 տարով կամ 4.1%-ով: Նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ (1.05) նշված ցուցանիշը նվազել է 0.039 տարով կամ 3.7%-ով:

Դյուրացիայի ճեղքվածքը 2021թ. II եռամսյակի վերջի դրությամբ կազմել է 0.778 (2020թ. II եռամսյակի վերջի 0.877-ի դիմաց)՝ նվազելով 0.099-ով կամ 11.3%-ով: Նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ (0.836) նշված ցուցանիշը նվազել է 0.058-ով կամ 6.9%-ով:

**Փոփոխվող տոկոսադրույքով ակտիվներ և պարտավորություններ
30.06.2021թ.**

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով
Տեղաբաշխված միջոցներ												
Պահանջներ միջոցներ և որանգ համարժեքներ												
Ընդամենը	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Նեղորակված միջոցներ												
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ,												
- վարկեր			488,070	495,860	137,426	147,420	1,580,156	4,197,349	8,531,487	9,735,437		
Ընդամենը	-	-	488,070	495,860	137,426	147,420	1,580,156	4,197,349	8,531,487	9,763,689	-	-
Զուտ դիրք	-	-	(488,070)	(495,860)	(137,426)	(147,420)	(1,580,156)	(4,197,349)	(8,531,487)	(9,763,689)	-	-

31.12.2020թ.

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով
Տեղաբաշխված միջոցներ												
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող												
Ընդամենը	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Նեղորակված միջոցներ												
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ, այդ թվում												
- վարկեր			488,070	536,207	614,756	1,281,207	1,102,826	682,868	8,607,696	14,490,217		
Ընդամենը	-	-	488,070	536,207	614,756	1,281,207	1,102,826	682,868	8,607,696	14,490,217	-	-
Զուտ դիրք	-	-	(488,070)	(536,207)	(614,756)	(1,281,207)	(1,102,826)	(682,868)	(8,607,696)	(14,490,217)	-	-

Ներկայացվում է հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համար գործող միջին տոկոսադրույքները.

Հոդվածի անվանումը	Հաշվետու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ 30/06/2021թ.		Հաշվետու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ 31/12/2020թ.	
	Դրամ	Արտարժույթ	Դրամ	Արտարժույթ
Ակտիվներ				
Մնացորդներ 22 ԿԲ-ում				
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում՝	8.36	1.34	6.39	1.23
- միջբանկային վարկեր	11.00	1.76		1.76
- միջբանկային թեառ	8.06		5.97	
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	12.99	8.47	13.89	8.42
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	7.97	9.00	8.19	6.95
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	7.75	4.20	7.06	4.34
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	5.02	3.87	5.56	3.56

3) մոդելների նկարագրությունը
Արտարժույթային ռիսկ

Արտարժույթային ռիսկը արտարժույթի փոխարժեքի տատանման հետևանքով վերագնահատումից հնարավոր առավելագույն վնասն է, որը գնահատվում է ինչպես ըստ առանձին արտարժույթների, այնպես էլ բանկի արտարժույթով ակտիվների և պարտավորությունների ողջ փաթեթի (այսուհետ փաթեթ) համար:

Արտարժույթային ռիսկի չափման և գնահատման համար կիրառվում է միջազգային պրակտիկայում ընդունված VAR (Value at Risk) մեթոդը (մոդելը), որի միջոցով հաշվարկվում է ինչպես առանձին արտարժույթի տեսակների (արտարժույթային դիրքերի), այնպես էլ ամբողջ փաթեթի համար հնարավոր առավելագույն վնասի չափը (տրված հուսալիությամբ): Համաձայն VAR մեթոդի հնարավոր առավելագույն վնասի չափը հաշվարկվում է արտարժույթային բաց դիրքերի և փոխարժեքների տատանումը բնութագրող ժամանակային շարքերի հիման վրա: Բանկի արտարժույթով ակտիվների և պարտավորությունների համար հաշվարկված մեկօրյա VAR-երի հիման վրա գնահատվում են 10-օրյա VAR-երի արժեքները՝ առանձին արտարժույթների և ընդհանուր փաթեթի համար:

Հնարավոր առավելագույն վնասի հաշվարկը հնարավորություն է տալիս բանկին գնահատել իր արտարժույթային գործունեության արդյունավետությունը՝ հաշվի առնելով կորուստ կրելու ռիսկին ենթարկվածության աստիճանը, կառավարել արտարժույթային դիրքերը՝ ելնելով հնարավոր առավելագույն կորուստների չափից, անհրաժեշտության դեպքում սահմանափակելով արտարժույթային դիրքերի ծավալները:

Բանկի արտարժույթային քաղաքականությունը միտված է արտարժույթային դիրքերի արդյունավետ կառավարման ապահովմանը՝ զուգակցելով այն արդարացված ռիսկի մակարդակի հետ, իսկ նորմատիվների հաշվարկման ժամանակ հաշվարկվում է արտարժույթային ռիսկի հաշվարկման ստանդարտ մեթոդաբանության համաձայն :

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխման բացասական ազդեցության հնարավորությունն է բանկի զուտ տոկոսային եկամտի կամ կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա:

Տոկոսադրույքի ռիսկի գնահատումն իրականացվում է "Տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների ճեղքվածքի մոդելի" ("GAP մոդել") և "Դյուրացիայի մոդելի" կիրառմամբ, որոնք հնարավորություն են տալիս գնահատել արտարժույթի փոփոխության ազդեցությունը բանկի զուտ տոկոսային եկամտի և կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա:

GAP ցուցանիշը (ճեղքվածքը) հաշվարկվում է որպես տոկոսադրույքի փոփոխման նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների տարբերություն: Հաշվարկներն իրականացվում են յուրաքանչյուր ամիս՝ առաջիկա 3 ամիսների ընթացքում զուտ տոկոսային եկամտի վրա տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցության գնահատման համար:

Սույն մոդելի շրջանակներում կատարվում են հետևյալ ենթադրությունները.

1. դիտարկվող ժամանակահատվածում ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքը և ծավալները մնում են անփոփոխ, այսինքն՝ մարված ակտիվները և պարտավորությունները կրկին տեղաբաշխվում և ներգրավվում են, բայց արդեն նոր գործող տոկոսադրույքներով,
2. տոկոսադրույքների վերանայումը կատարվում է յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանի միջնակետում,
3. տարբեր մարման ժամկետայնությամբ բոլոր ակտիվների և պարտավորությունների տոկոսադրույքները փոփոխվում են միևնույն չափով, այսինքն՝ տեղի է ունենում ակտիվների և պարտավորությունների եկամտաբերության կորերի զուգահեռ տեղաշարժ:

Բանկի զգայունությունը տոկոսադրույքի նկատմամբ գնահատվում է "Ճեղքվածքի հարաբերակցություն" ցուցանիշի միջոցով (GAP/ASSETS), որը հաշվարկվում է ակտիվների և պարտավորությունների կումուլյատիվ ճեղքվածքը հարաբերելով ակտիվներին:

Դյուրացիայի մոդելի դեպքում գնահատվում է տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցությունը կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ:

Այս մոդելի շրջանակներում նախ հաշվարկվում են բանկի ակտիվների և պարտավորությունների պորտֆելների դյուրացիաները (միջին կշռված ժամկետայնությունները), այնուհետև, վերջիններիս հիման վրա՝ կապիտալի տնտեսական արժեքի փոփոխությունը, որն իրենից ներկայացնում է ակտիվների և պարտավորությունների (ապագա հոսքերի) ներկա արժեքների փոփոխությունների (պայմանավորված տոկոսադրույքի տատանմամբ) տարբերությունը: Կապիտալի տնտեսական արժեքի փոփոխության գնահատման համար հաշվարկվում է դյուրացիայի ճեղքվածքը

, որն արտացոլում է բանկի ակտիվների և պարտավորությունների դյուրացիաների անհամապատասխանության աստիճանը, այսինքն՝ ակտիվների և պարտավորությունների ապագա հոսքերի միջին կշռված ժամկետայնությունների անհամապատասխանությունը: Դյուրացիայի ճեղքվածքի մեծ արժեքը վկայում է տոկոսադրույքների ռիսկի մակարդակի բարձր լինելու մասին: Դյուրացիայի ճեղքվածքի ցածր մակարդակի պահպանումը, այսինքն՝ ակտիվների և պարտավորությունների դյուրացիաների միմյանց մոտ արժեքների ապահովումը, հանգեցնում է տոկոսադրույքի ռիսկի հեջավորման (կապիտալի տնտեսական արժեքի՝ տոկոսադրույքների փոփոխության նկատմամբ կայունության):

Մշտապես ուսումնասիրվում են փոփոխուն տոկոսադրույքների տատանումները և դիմամիկան, գնահատվում է դրանց հավանական փոփոխությունների ազդեցությունը բանկի փոփոխուն տոկոսադրույթով ակտիվների և պարտավորությունների վրա:

Տոկոսադրույքի ռիսկի նվազեցման նպատակով ապահովվում է տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային ճեղքվածքի (կուտակային դիսբալանսի) և դյուրացիայի ճեղքվածքի պահպանումը ռիսկի ընդունելի սահմաններում: Հաշվի առնելով տոկոսադրույքների փոփոխման ընդհանուր միտվածությունը և կիրառելով մշակված մոդելները՝ միջոցառումներ են ձեռնարկվում ներգրավվող և տեղաբաշխվող միջոցների ծավալային և ժամկետային արդյունավետ հարաբերակցությունների ապահովման ուղղությամբ:

Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկը որևէ բորսայում (ներում) ցուցակված, բանկի հաշվեկշռում շուկայական ընթացիկ գներով արտացոլվող կապիտալի գործիքների շուկայական գների անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով Բանկի կողմից ֆինանսական կորուստներ կրելու վտանգն է՝ պայմանավորված ինչպես սովորյալ կապիտալի գործիքի և դրա թողարկողի, այնպես էլ շուկայում շրջանառվող կապիտալի գործիքների շուկայական գների ընդհանուր տատանումների հետ կապված գործռններով (սովյալ կապիտալի գործիքի գծով երկար կամ կարճ դիրքի առկայության պայմաններում):

Գնային ռիսկի հնարավոր նվազագույն մակարդակն ապահովվում է հետևյալ միջոցառումների շրջանակներում.

- ✓ ֆինանսական շուկայի կառուցվածքային, ծավալային և գնային ցուցանիշների դիմամիկայի, առանձին ֆինանսական գործիքների իրացվելիության
- ✓ հնարավոր կորուստների գնահատում,
- ✓ հեջավորման գործիքների կիրառում,
- ✓ ֆինանսական գործիքների գծով լիմիտների (ըստ կապիտալի գործիքներով գործառնության տեսակի, ըստ դիվերի, ըստ թողարկողի, stop-loss) սահմանում,
- ✓ կապիտալի գործիքների փաթեթի բազմազանեցում (դիվերսիֆիկացիա)՝ ըստ թողարկողի, տնտեսության ճյուղերի, ժամկետայնության և այլն:

Իրացվելիության ռիսկ

1) Իրացվելիության ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Իրացվելիությունը բանկի ստանձնած պարտավորությունների ամբողջությամբ և սահմանված ժամկետներում կատարման հնարավորությունն է:

Իրացվելիության ռիսկը հավանականությունն է, որ բանկն ի վիճակի չի լինի ճիշտ ժամանակին բավարարել իր պարտատերերի պահանջներն առանց լրացուցիչ կոռուստներ կրելու, ինչը բացասաբար կազդի բանկի շահույթի և/կամ կապիտալի վրա:

2) Իրացվելիության ռիսկի չափման և գնահատման մոդելների նկարագրությունը

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման համար կիրառվում են՝ սթրես թեստերի մեթոդը, որը ենթադրում է դիտարկվող տարբեր շուկային սցենարների տեղի ունենալու դեպքում բանկի իրացվելիության նորմատիվների խախտման հնարավորության բացահայտում և դրանց չափերի հաշվարկ և ժամկետայնության ճեղքվածքների մեթոդը, որը ենթադրում է իրացվելիության ցուցանիշների հաշվարկ, որոնց միջոցով իրականացվում է նաև իրացվելիության կառավարման որակի գնահատում:

Սթրես թեստերը կիրառելիս դիտարկվում են տվյալ ռիսկին վերաբերող մի շարք սցենարներ: Յուրաքանչյուր սցենարի դեպքում համապատասխան մեթոդով հաշվարկվում են բանկի նորմատիվների խախտման չափերը:

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման նպատակով օգտագործվում են հետևյալ շուկային սցենարները.

1. Ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդների 25%-ի պայմանագրի ժամկետից շուտ ետ պահանջում,
2. Իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների 25%-ի պայմանագրի ժամկետից շուտ ետ պահանջում,
3. բոլոր ցպահանջ պարտավորությունների 25%-ի ետ պահանջում,
4. Ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդների 25%-ի պայմանագրի ժամկետից շուտ և բոլոր ցպահանջ

5. Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների X%-ի ժամկետից շուտ և բոլոր ցպահանջ պարտավորությունների Y%-ի ետ պահանջում (ընդ որում դիտարկվում են սցենարի երեք մակարդակ՝ մեղմ, միջին և խիստ, որոնք իրենցից ներկայացնում են ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների (ժամկետից շուտ) և բոլոր ցպահանջ պարտավորությունների համապատասխանաբար 10, 15 և 20 տոկոսի միաժամանակ ետ պահանջման իրավիճակները):

Բացահայտվում է նշված իրավիճակների հանդես գալու պայմաններում իրացվելիության Ն21 և Ն22 նորմատիվների

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման ժամկետայնության ճեղքվածքների մեթոդաբանությունը հնարավորություն է տալիս գնահատել և վերլուծել բանկի իրացվելիության ռիսկը, ինչպես նաև բանկի կողմից վարվող քաղաքականությունը իրացվելիության բավարար մակարդակը պահպանելու համար: Այդ նպատակով բացահայտվում են բանկի ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ճեղքվածքները, հաշվարկվում են իրացվելիության ցուցանիշները և գնահատվում է բանկի իրացվելիության կառավարման որակը: Իրացվելիության գնահատման սույն մեթոդաբանությունում կատարվում է ակնթարթային, մինչև 90 օր կուտակային և ընդհանուր (մինչև մեկ տարի կուտակային) իրացվելիությունների տարանջատում, ինչպես նաև դիտարկվում են իրացվելիության ցուցանիշների ժամանակային շարքերը բանկի իրացվելիության կառավարման որակի գնահատման համար:

Ծանոթագրություն 33. "Կապիտալ և կապիտալի համարժեքություն"

Բանկում առկա չեն կապիտալի մակարդակի նկատմամբ սահմանված ներքին պահանջներ: ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից բանկերի համար սահմանված է ռիսկով կշռված ակտիվների նկատմամբ 12 % ընդհանուր կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ: ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից սահմանված է ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափ 30,000,000 հազ. դրամ գումարով: Բանկը հաշվետու ժամանակաշրջանում կատարել է կապիտալի մակարդակի համար սահմանված նորմատիվային պահանջները:

Ներկայացնում ենք հաշվեկշռային կապիտալի կառուցվածքը.

Հազ դրամ

	30.06.2021	31.12.2020
Կանոնադրական կապիտալ	26,107,555	25,955,663
Էմիսիոն եկամուտ/վնաս	289,718	180,180
Պահուստներ	6,613,738	6,171,784
Գիխավոր պահուստ	3,481,000	3,275,000
Վերագնահատման պահուստներ	3,132,738	2,896,784
Զբաղիված շահույթ (վնաս)	10,085,661	9,197,719
Ընդամենը կապիտալ	43,096,672	41,505,346

Ներկայացնում ենք ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից սահմանված հիմնական տնտեսական նորմատիվների հաշվարկման համար կիրառվող հիմնական և ընդհանուր կապիտալները կապիտալի համարժեքության ցուցանիշները հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում՝ ըստ ամիսների, համեմատելով այդ ցուցանիշները նորմատիվային պահանջների հետ.

2021թ.	Նորմատիվների հաշվարկին մասնակցող						
	Հիմնական կապիտալ	Լրացուցիչ կապիտալ	Ընդհանուր Կապիտալ	Վարկային ռիսկ	Շուկայական և գործառն.ռիսկ	համարժեք.Փաստացի %	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ %
	1	2	3 (1+2)	4	5	6	7
Հունվար	36,109,324	4,936,045	41,045,369	246,908,521	3,682,709	14.79	12
Փետրվար	36,862,957	5,186,411	42,049,368	248,218,015	3,055,501	15.36	12
Մարտ	37,144,772	5,112,177	42,256,949	250,436,469	2,874,602	15.40	12
Ապրիլ	37,557,475	4,797,173	42,354,648	258,860,190	3,066,859	14.89	12
Մայիս	37,753,167	4,626,423	42,379,590	256,315,833	2,782,039	15.16	12
Հունիս	37,875,979	4,576,151	42,452,130	258,397,890	2,798,182	15.07	12

Նորմատիվների հաշվարկին մասնակցող							
2020թ.	Հիմնական կապիտալ	Լրացուցիչ կապիտալ	Ընդհանուր Կապիտալ	Վարկային ռիսկ	Շուկայական և գործառն.ռիսկ	համարժեք Փաստացի %	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ %
	1	2	3 (1+2)	4	5	6	7
Հունվար	31,321,393	6,264,279	37,585,672	233,879,724	3,791,710	14.16	12
Փետրվար	31,588,434	6,317,687	37,906,121	229,506,140	4,006,775	14.42	12
Մարտ	32,382,296	6,325,083	38,707,379	235,813,689	4,241,738	14.27	12
Ապրիլ	33,001,732	6,483,617	39,485,349	234,587,896	4,268,010	14.62	12
Մայիս	34,141,025	6,858,335	40,999,360	237,690,754	4,618,789	14.85	12
Հունիս	34,557,742	6,727,414	41,285,156	239,876,328	4,689,338	14.80	12
Հուլիս	34,671,390	6,643,706	41,315,096	244,796,158	5,243,522	14.32	12
Օգոստոս	34,930,419	6,615,519	41,545,938	249,658,663	5,533,107	14.05	12
Սեպտեմբեր	35,387,537	6,600,630	41,988,167	253,112,782	5,616,387	14.00	12
Հոկտեմբեր	35,507,277	6,222,183	41,729,460	259,527,031	5,829,976	13.54	12
Նոյեմբեր	35,578,530	5,768,407	41,346,937	255,030,103	5,764,471	13.64	12
Դեկտեմբեր	36,191,459	4,997,271	41,188,730	250,164,157	5,481,659	13.92	12

Ներկայացնում ենք ընթացիկ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի և նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ակտիվների և հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների, անավարտ ժամկետային գործառնությունների ռիսկերի կշիռները՝ ըստ ՀՀ ԿԲ խորհրդի որոշմամբ հաստատատված Կանոնակարգ 2-ի ռիսկի կշիռների.

Հազ դրամ

30.06.2021թ. դրությամբ				
Ռիսկի կշիռը	Ակտիվներ	Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	Անավարտ ժամկետային գործառնություններ	Ընդամենը վարկային ռիսկ
0%	97,882,883	469,102		-
10%	7,287,289			728,729
20%	829,710			165,942
30%	114,321			34,296
35%	4,947,990			1,731,797
50%	960,019	2,970		481,495
75%	29,618,674	256,524		22,406,399
100%	119,456,565	3,860,722		123,317,287
110%	371,668	46,117		459,564
150%	63,118,692	3,390,700		99,764,088
200%	1,849,226			3,698,452
Ընդամենը	326,437,037	8,026,135	-	252,788,047

31.12.2020թ. դրությամբ				
Ռիսկի կշիռը	Ակտիվներ	Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	Անավարտ ժամկետային գործառնություններ	Ընդամենը վարկային ռիսկ
0%	94,723,420	246,076		-
10%	6,894,736			689,474
20%	734,324			146,865
30%	116,079			34,824
35%	4,804,667			1,681,633
50%	3,789,191	75,193		1,932,192
75%	30,556,668	322,856		23,159,643
100%	120,846,877	3,646,940	118,060	124,611,877
110%	288,190	40,292		361,330
150%	56,577,247	5,014,905		92,388,228
200%	2,101,085			4,202,170
Ընդամենը	321,432,484	9,346,262	118,060	249,208,236

Ծանոթագրություն 34. "Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեք"

Ներկայացնում ենք ֆինանսական գործիքների գնահատված իրական արժեքի վերաբերյալ բացահայտումներ՝ կատարված ՖՀՄՍ 32 "Ֆինանսական գործիքներ, բացահայտումը և ներկայացումը" պահանջների համաձայն.

Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը այն գումարն է, որով ակտիվը կարող է փոխանակվել կամ պարտավորությունը մարվել իրազեկ և պատրաստակամ կողմերի միջև "պարզած ձեռքի հեռավորության" գործարքի ընթացքում:

ՀՀ պետական գանձապետական և ՀՀ ԿԲ արժեթղթերի իրական արժեքը որոշվում է շուկայական գնանշումների հիման վրա:

30.06.2021թ. դրությամբ ֆինանսական գործիքի յուրաքանչյուր դասի իրական արժեքի գնահատման ժամանակ Բանկի կողմից օգտագործվել են հետևյալ մեթոդներն ու գնահատումները.

Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ Կենտրոնական Բանկում.

Այս կարճաժամկետ գործիքների համար հաշվեկշռային արժեքը ճշգրտորեն արտացոլում է նրանց իրական արժեքը:

Հաճախորդներին տրված վարկեր ու փոխառություններ, պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ.

Վարկային պորտֆելի իրական արժեքը կախված է պորտֆելի յուրաքանչյուր դասի շրջանակներում առանձին վարկի վարկային և տոկոսադրույքային առանձնահատկություններից: Վարկերի հնարավոր կորուստների պահուստաֆոնդի գնահատումը հաշվի է առնում վարկերի տարբեր դասերին բնորոշ ռիսկերը, ինչը հիմնված է այնպիսի գործոնների վրա, ինչպիսիք են տնտեսական այն ճյուղի իրավիճակը, որտեղ գործում է յուրաքանչյուր փոխառում, յուրաքանչյուր փոխառուի տնտեսական իրավիճակը և ձեռք բերված երաշխիքները: Հետևաբար վարկերի հնարավոր կորուստների պահուստաֆոնդը այն գեղջի ճշգրիտ գնահատականն է, որն արտացոլում է վարկային ռիսկի ազդեցությունը:

Ներգրված միջոցներ բանկերից ու այլ ֆինանսական կազմակերպություններից.

Հաշվեկշռային արժեքը մոտ է իրական արժեքին:

Հաճախորդների ավանդներ և բանկային հաշիվներ.

Հաշվեկշռային արժեքը մոտ է իրական արժեքին:

30.06.2021թ. դրությամբ բանկը չունի այնպիսի ֆինանսական ակտիվներ, որոնք հաշվառվում են իրական արժեքը գերազանցող գումարով:

Ծանոթագրություն 35. "Կանխատեսվող ապագա գործարքների հեջավորում"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 36. "Ապաճանաչում"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 37. "Գրավադրված ակտիվներ"

30.06.2021թ. դրությամբ բանկը չունի գրավադրված պետական արժեթուղթ :

Ծանոթագրություն 38. "Ընդունված գրավ"

30.06.2021թ. դրությամբ առկա չեն գրավ ընդունված ակտիվներ, որոնք բանկն իրավունք ունի վաճառել կամ նորից գրավադրել հաճախորդի կողմից պարտավորությունների չկատարման, խախտման բացակայության դեպքում:

Ներկայացնում ենք բանկի կողմից գրավ ընդունված ակտիվները և երաշխավորությունները իրենց համապատասխան վարկային ներդրումների հետ, առանց հաշվի առնելու պահուստի գումարները:

	30/06/2021		31/12/2020	
	Վարկի գումար	Գրավի գումար	Վարկի գումար	Գրավի գումար
Անշարժ գույք	80,516,333	333,251,277	77,029,276	307,563,238
Ավտոմեքենա	2,265,349	7,311,680	2,230,587	7,271,960
Սարքավորում	2,236,113	12,801,260	1,964,838	10,341,180
Պատրաստի արտադրանք	6,797,844	13,438,800	8,248,250	13,929,000
Երաշխավորություն	63,390,402	351,916,196	66,354,388	334,037,344
Դրամական միջոցներ	1,821,037	5,807,815	1,964,820	5,828,662
Ոսկյա իրեր	16,979,528	20,554,421	14,974,520	18,032,966
Պետ. արժեթղթեր	9,736	23,000	9,949	23,000
Այլ արժեթղթեր	146,571	637,736	244,143	667,645
Այլ գրավ	12,692,818	26,163,589	12,303,862	26,993,020
Գրավ առկա չէ	15,986,201		11,390,075	
Ընդամենը	202,841,932	771,905,774	196,714,708	724,688,015

Ծանոթագրություն 39 "Պարտավորությունների չկատարում/խախտում"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Բանկի վարչության նախագահ

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ. Պողոսյան